

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Podpora udržitelného rozvoje nositele integrovaného plánu rozvoje
města prostřednictvím Regionálního operačního programu
Severozápad

Předkládá: Jiřina Chmelová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Podpora udržitelného rozvoje nositele integrovaného plánu rozvoje města prostřednictvím Regionálního operačního programu Severozápad“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

Plzeň, srpen, 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Tomáši Loudovi, CSc., vedoucímu diplomové práce, za akceptaci individuální volby tématu diplomové práce.

Obsah

Úvod do problematiky.....	1
Cíl práce a metodika.....	2
1 Regionální politika EU.....	3
2 Historie vývoje regionální politiky EU.....	5
2.1 Období let 1951 – 1975.....	6
2.2 Období let 1975 – 1987.....	6
2.3 Období let 1988 – 1993.....	7
2.4 Období let 1993 – 2006.....	8
3 Programování evropské regionální politiky ve vztahu k ČR.....	9
3.1 Programové období 2000 – 2006 a nástroje jeho realizace.....	10
3.2 Programové období 2007 – 2013 a nástroje jeho realizace.....	12
3.3 Operační programy v programovém období 2007 – 2013.....	15
3.3.1 Tematické operační programy.....	16
3.3.2 Regionální operační programy.....	16
3.3.3 Ostatní programy – hlavní město Praha a Ev. úz. spolupráce... 17	
3.4 Zhodnocení programového období 2007 – 2013.....	18
3.4.1 MMR ČR jako Národní orgán pro koordinaci.....	20
3.4.2 Další koordinační mechanismy.....	21
4 Regionální operační program NUTS II Severozápad.....	23
4.1 Příčiny regionálních disparit.....	23
4.2 ROP NUTS II Severozápad a jeho vznik.....	24
4.2.1 Globální cíl ROP NUTS II Severozápad.....	25
4.2.2 Specifické cíle ROP NUTS II Severozápad.....	25
4.2.3 Prioritní osy ROP NUTS II Severozápad.....	26
4.3 Řídící orgán ROP NUTS II Severozápad.....	30
4.3.1 Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad.....	30
4.3.2 Předseda a místopředseda RR SZ.....	32
4.3.3 Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad.....	33
4.4 Problémy Regionálního operačního programu Severozápad.....	34
4.4.1 Pozastavení Regionálního operačního programu Severozápad. 34	
4.4.2 Policejní vyšetřování ředitelů ÚRR SZ.....	36
5 Integrovaný plán rozvoje města.....	38

5.1	Definice integrovaného plánu rozvoje města.....	39
5.2	Cílová skupina měst.....	40
5.3	Základní podmínky pro přípravu a realizaci IPRM.....	41
5.4	Obsah a struktura IPRM.....	42
5.5	Typy IPRM a kritéria pro výběr zón.....	43
5.6	Postupy a principy přípravy a realizace IPRM.....	48
5.6.1	Řízení přípravy, zpracování a realizace IPRM.....	49
5.7	Postup při hodnocení a schvalování IPRM.....	49
5.7.1	Hodnocení IPRM.....	50
5.7.2	Kritéria pro hodnocení IPRM.....	50
5.7.3	Schvalování IPRM.....	51
5.8	Realizace IPRM.....	52
5.8.1	Předkládání projektů zařazených do v IPRM do OP.....	52
5.8.2	Realizace projektů zahrnutých do IPRM.....	53
5.9	Monitorování realizace IPRM.....	54
5.10	Zhodnocení přínosu IPRM.....	55
6	Programové období 2014 – 2020.....	55
6.1	Co je nového v programovém období 2014 – 2020.....	56
6.2	Dohoda o partnerství.....	57
6.3	Integrované přístupy a územní dimenze.....	57
6.3.1	Integrované územní investice.....	58
6.3.2	Integrované plány rozvoje území.....	58
6.3.3	Komunitně vedený místní rozvoj.....	59
6.4	Institucionální systém pro programové období 2014 – 2020.....	59
7	Závěr.....	60
	Author's summary.....	62
	Použité zdroje.....	63

Seznam použitých zkratk

EU	Evropská unie
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
EIB	Evropská investiční banka
ES	Evropské společenství
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
SEU	Smlouva o Evropské unii
FS/KF	Fond soudržnosti/Kohezní fond
HDP	Hrubý domácí produkt
ČR	Česká republika
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
ESF	Evropský sociální fond
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond
FIFG	Finanční nástroj pro podporu rybolovu
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
NUTS	Územní statistická jednotka
OP	Operační program
ŘO	Řídící orgán
ROP	Regionální operační program
NOK	Národní orgán pro koordinaci
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
PCO	Platební a certifikační orgán
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
AO	Auditní orgán
CHJ	Centrální harmonizační jednotka
SEA	Posouzení vlivu koncepce na životní prostředí
PO	Prioritní osa
KK	Karlovarský kraj
ÚK	Ústecký kraj

RR SZ	Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad
RR	Regionální rada
VRR SZ	Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad
ÚRR SZ	Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad
MV SZ	Monitorovací výbor Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Severozápad
MSSF	Monitorovací systém strukturálních fondů
ŽoP	Žádost o platbu
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
IOP	Integrovaný operační program
ŘV IPRM	Řídící výbor Integrovaného plánu rozvoje města
ESI fondy	Evropské strukturální a investiční fondy
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond
IROP	Integrovaný regionální operační program
DoP	Dohoda o partnerství
ITI	Integrované územní investice
IPRÚ	Integrovaný plán rozvoje území
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
NDÚD	Národní dokument k územní dimenzi
MAS	Místní akční skupina

Úvod do problematiky

V souvislosti se vstupem České republiky (dále jen „ČR“) do Evropské unie (dále jen „EU“) se pro ČR otevřely dveře pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. K tomuto účelu zřídila ČR příslušnou infrastrukturu, jejímž úkolem je zajistit plynulost finančních toků od poskytovatelů dotací ke konkrétním příjemcům pomoci, mezi něž patří řadoví občané, podnikatelské subjekty, neziskové organizace, ale především regiony. Základním posláním regionální politiky, která má v Evropě zakotvenou dlouhodobou tradici, je podporovat hospodářský růst regionů a zvyšovat kvalitu života jeho obyvatel. K tomu slouží legislativně vytvořené nástroje, společné pro všechny členské státy EU. Těmito nástroji jsou strukturální fondy EU. Finanční prostředky pohybující se v řádech stovek miliard eur, jež jsou alokovány do strukturálních fondů, využívají členské státy EU v pevně ohraničených několikaletých cyklech. V rámci tohoto časového intervalu každý stát EU vydefiniuje své priority rozvoje, které musí korespondovat s prioritami celé EU a vytvoří na své národní úrovni strategické dokumenty, na jejichž základě bude peníze ze strukturálních fondů čerpat. Jelikož je získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU věcí natolik složitou a sofistikovanou, je nezbytné vytvořit takový systém a aparát, který umožní potencionálním zájemcům o evropské peníze tuto podporu získat. Za vytvoření této implementační struktury si nese každý z dotčených států vlastní odpovědnost a nese odpovědnost i za případné chyby, kterých se tento řídicí systém dopustí. Jelikož se jedná o hospodaření s evropskými penězi, je otázkou, jak se EU k takovým pochybením postaví.

Města, která jsou nejčastějšími „konzumenty“ evropských dotací, disponují k získávání těchto peněz speciálními nástroji. Těmito nástroji jsou v programovém období 2007 - 2013 integrované plány rozvoje měst. Avšak tento nástroj není způsobilý pro všechna města, ale jen pro ta, která splní velké množství podmínek, které k použití takového nástroje opravňují. Těmi podmínkami jsou zpravidla určité handicapy řešeného městského území, např. nedostatečná vybavenost volnočasovou či dopravní infrastrukturou, výskyt negativních sociálně patologických jevů apod. Nespornou výhodou těchto nástrojů je rezervace finančních prostředků u příslušného poskytovatele dotace na předem cílené investice v takto deprivovaném území. Jaké jsou však nevýhody

těchto nástrojů? V čem se liší projekt předložený v rámci integrovaného nástroje od projektu individuálního?

Cíl práce a metodika

Cílem práce je zpracování uceleného pohledu na získávání finanční podpory ze strukturálních fondů EU prostřednictvím nositele integrovaného plánu rozvoje města, a to konkrétně v Regionálním operačním programu Severozápad. Výše uvedeného cíle by nebylo možné dosáhnout, pokud by v práci nebyla logicky zařazena kapitola, která se detailněji věnuje regionální politice EU, její důležitosti, historii, nástrojům realizace, programovým obdobím, které jsou zásadními milníky pro hospodaření s penězi ze strukturálních fondů EU. Text práce je dále zaměřen na Regionální operační program Severozápad, jeho představení, vymezení, organizační strukturu a problémy, se kterými se potýkal či doposud potýká. Dále je předmětem práce vydefinování nositele integrovaného plánu rozvoje města, jeho výhody a nevýhody, specifika projektu, který je v něm zařazen. V neposlední řadě se práce věnuje přípravě na nové programové období 2014 – 2020, které bude pro ČR klíčové především z hlediska deklarovaného zjednodušení administrace evropských dotací a širokospektrálnímu využití tzv. integrovaných nástrojů.

Při zpracování tématu byla využita metoda analýzy dokumentů (programové dokumenty, odborné publikace, metodické pokyny apod.) a metoda studia legislativy jak na národní úrovni, tak na úrovni EU. Dále byly použity dostupné internetové zdroje a především vlastní zkušenosti zpracovatelky s čerpáním finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. Primárním zdrojem dat byly především odborné publikace, které komplexně řeší dotační politiku ČR a dále strategické, programové a metodické dokumenty, jež poskytují základní pravidla pro proces administrace dotací. Neméně důležitými dokumenty byly příručky, články, příspěvky atd. z dílny Ministerstva pro místní rozvoj ČR neboli Národního orgánu pro koordinaci.

V závěru práce byl celkově zhodnocen stav získávání finančních prostředků z EU a zformulovány návrhy a doporučení pro programové období 2014 – 2020.

1 Regionální politika EU

Obecnou právní úpravu regionální politiky EU můžeme nalézt v čl. 158 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „SES“), ve kterém je uvedeno, že za účelem podpory harmonického vývoje Společenství rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské a sociální soudržnosti. A dále se Společenství primárně zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí.¹ Regionální politiku můžeme definovat jako strategickou investiční politiku zaměřenou na všechny regiony a města EU s cílem podpořit jejich hospodářský růst a zvýšit kvalitu života. Je rovněž vyjádřením solidarity, protože podporu soustřeďuje do nejméně rozvinutých regionů.² Jinou definicí kohezní politiky je tvrzení, že klíčovým principem regionální politiky je obecně přesvědčení, že veřejný sektor má z ekonomických a sociálních důvodů úlohu intervenovat na trhu, aby došlo ke snížení regionálních rozdílů, jež vznikají jako následek působení tržních sil. Jinými slovy zde existuje role pro vládu, aby se pokoušela ovlivnit geografickou distribuci ekonomických aktivit.

Nesporným faktem je, že politiku hospodářské a sociální soudržnosti lze označit jako jednu z nejvýznamnějších aktivit EU, neboť se svým podílem na celkovém rozpočtu EU ve výši kolem 35 % představuje druhou nejvýznamnější výdajovou kategorii po společné zemědělské politice. Impulsů pro založení regionální politiky EU bylo několik, převážně však důvody ekonomické, sociální, politické, později i ekologické. Hlavní cíl kohezní politiky představovalo zvýšení ekonomické a sociální soudržnosti a tím snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů. Především ekonomické motivy byly velmi silné, neboť regionální nerovnosti podstatně ovlivňují výkonnost ekonomiky. Postupným stíráním rozdílů ve vyspělosti samostatných oblastí dochází ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti a zlepšením vývoje. Cílená podpora firem, které soustřeďují svoji výrobu v určité oblasti, zpravidla povzbudí ekonomickou aktivitu, čímž dojde k poklesu nezaměstnanosti a tím i snížení výdajů na řešení sociální problematiky. Vyrovnaná úroveň jednotlivých regionů je neméně důležitá

---

¹ Čl. 158 SES. In: *Úplné Znění č. 446. Evropské právo. Základní dokumenty*. Uspořádal Doc. JUDr. Pavel Svoboda, DEA a kol. Ostrava-Hrabůvka: Jiří Motloch-Sagit, 2006. 240 s. ISBN 80-7208-439-9.

² *Politiky Evropské unie: Regionální politika* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014 [cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/regional_policy_cs.pdf. ISBN 978-92-79-41284-4.

pro fungování měnové unie. Nástroje kohezní politiky pak napomáhají zmírnit negativní důsledky integračního procesu spojené např. s nezbytností restrukturalizace zastaralého způsobu průmyslové výroby či společnou zemědělskou politikou. Pokud by se postavení méně rozvinutých regionů s postupující integrací zhoršovalo, ztratily by na další integraci zájem a chuť. Mezi politické důvody realizace regionální politiky se řadí snaha vlád udržet soudržnost země zvláště v situaci, kdy sílí tlaky vyspělejších a bohatších regionů na odtržení. Závěrem je nutné připomenout, že úplné vyrovnání životních standardů ve všech regionech není možné ani žádoucí, neboť by se pak výrazně snížily impulzy ke změně a zlepšení.³

Snížování rozdílů mezi úrovněmi různých regionů a zmírňování zaostalosti oblastí, které jsou v nejméně výhodné situaci, jsou cíle pro členské státy EU závazné. Ty jim musí přizpůsobovat své národní hospodářské politiky a za tím účelem je navzájem koordinovat. Strukturální a regionálně politické cíle obsažené v čl. 158 SES musí být při stanovení a provádění všech ostatních politik Společenství dostatečným způsobem respektovány. V rámci zavádění společného vnitřního trhu musely být považovány za základní osu celého projektu.

Členské státy jsou při uskutečňování výše uvedených cílů zejména podporovány finančními prostředky ze strukturálních fondů EU. Evropská rada jednomyslně stanoví, které úkoly a přednostní cíle musí strukturální fondy sledovat. Stejně tak je Rada oprávněna stanovit působnost a organizaci strukturálních fondů a měnit je. Rozhoduje na návrh Evropské komise (dále jen „EK“) a po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů. Nutný je souhlas Evropského parlamentu (dále jen „EP“), čl. 161/1 SES. Stejným postupem přijímá Rada obecná pravidla, která jsou mantinelem pro fungování fondů a která se především zaměřují na dosahování efektivnosti a koordinaci mezi fondy a ostatními nástroji. Také o specifických činnostech (zvláštních akcích) rozhoduje Rada na návrh EK, přičemž EP je pouze konzultován, stejně jako Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů. Činnost fondů je podmíněna především samotným jednáním členských států, které jsou povinny předložit programy, resp. plány, které předkládají EK. Komise pak stanoví komunitární koncepci podpor jako konkrétní předpis pro jednotlivé intervence Společenství.

---

³ MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

Teprve poté jsou schváleny finanční příspěvky pro jednotlivé akce v souladu s komunitární koncepcí podpor. I o tomto rozhoduje EK. Dle čl. 159/2 SES je EK každý třetí rok povinna předložit při uskutečňování kohezní politiky zprávu a přitom podat informace o tom, jak účinné bylo použití finančních prostředků prostřednictvím Společenství. Tato zpráva se předkládá EP, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.⁴

2 Historie vývoje regionální politiky EU

Kohezní politika (politika soudržnosti) prošla za dobu své existence významným vývojem. Z politiky zaměřené na podporu regionů postižených útlumem těžkého průmyslu a na zaostalé venkovské regiony bojující o finanční prostředky se vyvinula v jednu z nejdůležitějších politik EU, která má Evropě zajistit konkurenceschopnosti ve světě a pomoci čelit výzvám 21. století.⁵ Prostřednictvím regionální politiky se podporují především konkurenceschopné, rozvojové, inovativní aktivity a systémová řešení, což je dlouhodobě účinnější než například přímé dotace pro ohrožená odvětví.⁶

2.1 Období let 1951 – 1975

Již od samého počátku evropské integrace byly disparity mezi jednotlivými regiony a oblastmi považovány za nevídané jevy. Přestože se v Římské smlouvě z roku 1957 explicitně nehovoří o založení regionální politiky, v čl. 2 si signatáři kladou za cíl „*vytvoření společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství, nepřetržitý a vyvážený růst, vyšší stabilitu, rychlejší zvyšování životní úrovně a užší kontakty mezi členskými státy*“.⁷ Avšak o koordinovanou regionální politiku nejevily tehdejší

---

⁴ TICHÝ, L.; ARNOLD, R.; SVOBODA, P. et al. *Evropské právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 928 s. ISBN 80-7179-430-9.

⁵ NOVÁK, O.; FRIČOVÁ, V. *Regionální politika. Vznik a vývoj politiky*. In: Euroskop.cz [online]. [Cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

⁶ CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.

⁷ Čl. 2 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství. In: EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [online]. Poslední aktualizace: 26. 10. 2010. [Cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1427140809262&uri=URISERV:xy0023>

členské státy zájem, neboť se regionální záležitosti nejčastěji řešily v rámci jiných politik, přičemž hlavní zodpovědnost spočívala na národních vládách. Ovšem řada finančních nástrojů měla však již v tomto období jistou regionální dimenzi, neboť Římská smlouva dala vzniknout Evropské investiční bance (dále jen „EIB“), jejímž úkolem bylo zaostalejším regionům poskytovat půjčky na jejich projekty. Rovněž byl založen Evropský sociální fond a po zavedení společné zemědělské politiky v roce 1962 Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond, jejichž politiky měly určité pozitivní regionální dopady.

V roce 1961 uspořádala EK v Bruselu první konferenci zaměřenou na regionální politiku a v roce 1965 představila Radě ministrů první zprávu zabývající se regionální politikou. V roce 1968 bylo zřízeno Generální ředitelství pro regionální politiku, které se stalo koordinačním orgánem pro tuto oblast. Zájem o rozvoj regionální politiky výrazně stoupl v souvislosti s rozšířením Evropského společenství (dále jen „ES“) o Velkou Británii a další státy v roce 1973. O její zviditelnění se nejvíce prosadila právě Velká Británie, pro niž jsou regionální disparity charakteristické a která si chtěla prostřednictvím regionální politiky kompenzovat ztráty zapříčiněné společnou zemědělskou politikou. Na jaře roku 1972 přijal EP jednoznačně návrh EK na vytvoření regionální politiky, Pařížský summit v říjnu téhož roku s ustavením regionální politiky souhlasil.⁸

2.2 Období let 1975 – 1987

V březnu 1975 formálně vzniknul Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF (dále jen „ERDF“). Stal se tak základním nástrojem snižování nerovnoměrnosti vývoje mezi jednotlivými regiony. Bylo dohodnuto, že na období let 1975 – 1978 bude vyčleněno 1,3 mld. ECU.⁹ ERDF financoval vždy 50 % nákladů projektu, zbylé náklady byly hrazeny z domácích prostředků. Drtivá většina projektů byla zaměřena na průmysl či infrastrukturu.

Tlak na posílení regionální politiky ještě více vzrostl poté, kdy v roce 1981 přistoupilo Řecko a v roce 1986 Španělsko a Portugalsko, neboť se jednalo o státy, které byly do velké míry závislé na zemědělství a po ekonomické stránce na tom byly mnohem hůře než ostatní členové. Důležitým impulsem k většímu

---

⁸ MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

⁹ ECU - European Currency Unit - košová měnová jednotka zemí Evropských společenství sloužící k zúčtování mezinárodních operací.

důrazu na regionální politiku byly také hospodářské potíže tradičních průmyslových regionů vyspělých zemí (např. oblast severní Francie, severního Španělska a Itálie). Tyto problémy byly způsobeny ekonomickou recesí a za následek měly vysokou míru nezaměstnanosti.

2.3 Období let 1988 – 1993

Zásadní reformu regionální politiky přinesl rok 1987, a to v podobě Jednotného evropského aktu, který v Článku 130a stanovil coby cíl Společenství také vytvoření politiky směřující k „*posilování ekonomické a sociální soudržnosti s cílem snížit rozdíly v hospodářské vyspělosti různých regionů a zaostalost méně favorizovaných regionů, včetně venkovských oblastí*“.¹⁰ Formulace tohoto článku byla velmi důležitá, poněvadž dále bylo stanoveno, že ono snižování disparit má být realizováno prostřednictvím tří strukturálních fondů. Od tohoto okamžiku je tedy možné hovořit o skutečné regionální politice. Reforma z roku 1989 zavedla čtyři základní principy uskutečňování regionální politiky, a to: princip koncentrace, programování, partnerství a adicionality. V zájmu zajištění větší koordinace byla regionální politika s částí sociální a zemědělské politiky integrována do tzv. strukturální politiky.¹¹

Další milník ve vývoji regionální politiky představovala Smlouva o EU (neboli Maastrichtská smlouva), která vstoupila v platnost 1. 11. 1993. Vyjednávání této smlouvy bylo velmi složité a mnohé záležitosti byly dohodnuty až na poslední chvíli. Smlouva o Evropské unii (dále jen „SEU“) určila v článku 2 za základní cíl EU „*podporovat hospodářský a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyváženého a udržitelného rozvoje, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním hospodářské a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, jež v souladu s ustanoveními této smlouvy v konečném důsledku zahrne i jednotnou měnu*“.¹²

Maastrichtskou smlouvou byl založen Výbor regionů, který byl konstituován jako poradní orgán hájící zájmy místních a regionálních samospráv

---

¹⁰ Čl. 130a Jednotného evropského aktu. In: EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [online]. Poslední aktualizace: 26. 10. 2010. [Cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=URISERV:xy0027&rid=2>

¹¹ MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

¹² Čl. 2 SEU. In: *Úplné Znění č. 446. Evropské právo. Základní dokumenty*. Uspořádal Doc. JUDr. Pavel Svoboda, DEA a kol. Ostrava-Hrabůvka: Jiří Motloch-Sagit, 2006. 240 s. ISBN 80-7208-439-9.

v EU, který měl být konzultován mj. v souvislosti se všemi aspekty rozdělování a využívání finančních zdrojů z ERDF. Náleží mu právo vlastní iniciativy, a přestože jeho názory jsou nezávazné, ve většině případů jim evropské instituce věnují pozornost. Jeho členy jsou představitelé regionální a místní samosprávy, většina z nich jsou držitelé volených funkcí.¹³

Na základě SEU a nátlaku Španělska byl v roce 1993 založen Kohezní fond – FS (Fond soudržnosti – dále jen „FS“). Jednalo se o nástroj, který měl pomáhat slabším státům splnit maastrichtská kritéria. Nutno zdůraznit, že FS se mezi strukturální fondy nepočítá. V roce 1993 byl ještě založen Finanční nástroj pro řízení rybolovu, který se stal čtvrtým strukturálním fondem.

2.4 Období let 1993 – 2006

Regionální, resp. strukturální politika se neustále potýkala s nejrůznějšími problémy, a proto byla na základě dosavadního vývoje a zkušeností provedena další markantní reforma pro období let 2000 – 2006, a to především v souvislosti s rozšířením EU o státy střední a východní Evropy. Bylo tedy nezbytné vyhovět požadavkům stávajících zemí EU, a zároveň ji přizpůsobit zvýšenému počtu členů tak, aby se její účinnost pokud možno nesnížila.

Amsterodamská smlouva z roku 1997 potvrdila stěžejní význam strukturální politiky, přičemž na madridském zasedání Evropské rady v roce 1997 byla EK vyzvána, aby vypracovala materiál zabývající se rozšířením EU o země střední a východní Evropy. Vznikl tak dokument zvaný Agenda 2000, který nastínil základní směřování budoucího vývoje EU.

Výsledkem reformy bylo zjednodušení celého procesu, větší koncentrace a efektivita alokovaných finančních prostředků. Došlo k omezení plošnosti poskytované pomoci a zdokonalení kontrol. Došlo k novému zaměření intervencí do tří cílů, a to do podpory rozvoje ekonomicky zaostávajících regionů, které jsou definovány hrubým domácím produktem (dále jen „HDP“) nižším než 75 % průměrného HDP EU, dále do pomoci regionům, které procházejí ekonomickou a sociální restrukturalizací a do pomoci členským zemím v rozvoji lidských zdrojů a v řešení problému nezaměstnanosti.

---

¹³ OUTLÁ, V. a kol. *Právo Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2006. 388 s. ISBN 80-86898-97-0.

V období od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2006 bylo v rámci realizace strukturální politiky členskými zeměmi EU vyhrazeno 275 mld. EUR, přičemž 45 mld. mělo připadnout novým členským státům EU. V neposlední řadě je důležitým faktem to, že ve výše uvedeném období byly vytvořeny nové finanční nástroje pro pomoc kandidátským zemím: fondy ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-accession) a Sapard (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development), přičemž se jednalo o fondy, z nichž byly financovány především projekty zacílené na životní prostředí, dopravní sítě a zemědělství. Oba nástroje byly doplněním programu PHARE, který vznikl v roce 1989.¹⁴ Tento fond byl původně založen pouze pro Polsko a Maďarsko, avšak postupně i další přistupující země EU začaly využívat finanční prostředky z tohoto fondu. Z programu PHARE byly financovány projekty, které napomáhaly překlenout hospodářskou a politickou propast mezi zeměmi bývalého východního bloku a západní Evropy. V roce 1997 se tento fond přetransformoval z fondu orientovaného na potřeby a požadavky zemí střední a východní Evropy na fond orientovaný na přípravu kandidátských zemí na členství v EU.¹⁵

3 Programování evropské regionální politiky ve vztahu k ČR

Politiku soudržnosti charakterizují období, která se shodují s rozpočtovými cykly EU. Tyto cykly jsou v současné době sedmileté. Celý programovací mechanismus začíná u EK, která vytyčí před každým obdobím tzv. cíle regionální politiky, které obecně definují, jakým způsobem, jakými prostředky a do kterých regionů budou směřovat finanční prostředky. Zároveň stanoví výši jednotlivých příspěvků a jejich rozložení v průběhu programového období. Jakmile jsou definovány jednotlivé cíle na úrovni EU, následuje vyjednávání k nalezení shody mezi EU a jednotlivými členskými státy. Za tímto účelem mohou členské státy zpracovat tzv. Národní rozvojový plán (dále jen „NRP“), který reflektuje pohled daného státu na možnosti veřejných podpor a ve kterém jsou určeny priority daného státu v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Jedná se o

---

¹⁴ MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

¹⁵ Strukturální fondy: *PHARE* [online]. In: Strukturální fondy.cz. [Cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Historie-regionalni-politiky-EU-v-Ceske-republice/Predvstupni-nastroje/Phare>

dokument, jenž je schvalován vládou, avšak není povinný, neboť není EU po členském státu požadován.¹⁶

Na NRP a cíle EU navazuje Národní strategický referenční rámec (dále jen „NSRR“) jako základní rozvojová strategie ČR. NSRR provádí analýzu hospodářského vývoje ČR, přičemž klade důraz na vymezení silných stránek země, důležitých pro zlepšení konkurenceschopnosti a definování problémových oblastí, jejichž opomíjení by mohlo být překážkou udržitelného rozvoje. Jiná část NSRR se zabývá strategickými cíly a vymezením operačních programů, programových dokumentů a jejich zaměření.¹⁷

Od vstupu ČR mezi členské státy EU se na ČR reálně vztahovala a doposud vztahují pouze dvě programová období, a to „zkrácené“ programové období 2004 – 2006 a následně plnohodnotné programové období 2007 – 2013, které v souladu s respektováním pravidla N+2 a N+3¹⁸ spěje ke svému konci. Naváže na něj aktuálně připravované programové období 2014 – 2020.

3.1 Programové období 2000 – 2006 a nástroje jeho realizace

Toto programové období bylo v ČR realizováno ve zkráceném režimu v letech 2004 – 2006. Na základě čl. 1 Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999, o obecných ustanoveních o strukturálních fondech byly pro toto období EK vytyčeny 3 prioritní cíle:

1. **Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů** – regiony s HDP pod hranicí 75 % průměru EU budou podporovány zejména prostřednictvím investic do výroby,
2. **Cíl 2 – Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací** – v rámci tohoto cíle budou podporovány všechny oblasti, které nespádají pod Cíl 1 a které dlouhodobě vykazují vysokou míru nezaměstnanosti, kriminality, špatnou úroveň školství nebo životního prostředí,

---

¹⁶ CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.

¹⁷ CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.

¹⁸ Pravidlo N+2 znamená, že každý závazek členské země přijatý vůči EK musí být splněn do 2 let od přijetí tohoto závazku (do konce druhého roku po roce přijetí závazku). V opačném případě může EK část závazku, který nebyl uhrazen platbou na účet nebo na nějž neobdržela žádost o platbu, zrušit. Pravidlo N+2 platilo v České republice v období 2011 - 2013. Pro období 2007-2010 je v platnosti pravidlo N+3.

3. **Cíl 3 – Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání** – cíl zaměřený na snížení nezaměstnanosti prostřednictvím rekvalifikací, vzděláváním a školením.¹⁹

Pro dosažení výše uvedených cílů byly vytvořeny nástroje, které sloužily a nadále slouží pro naplňování politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Těmito nástroji jsou strukturální fondy, z nichž každý pokrývá specifickou tematickou oblast:

1. **Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)** – byl zřízen v roce 1975 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím regionálních rozvojových programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti a ke snižování meziregionálních nerovností. Pomáhá odstraňovat zásadní problémy v zaostávajících regionech a v upadajících průmyslových oblastech. Spolufinancuje investice do infrastruktury, vytváření pracovních míst, podporuje místní rozvoj, zaměstnanost, malé a střední podnikání v problémových regionech, vědu a výzkum. V programovém období 2004 – 2006 ERDF přispíval především k dosažení Cíle 1 a 2,
2. **Evropský sociální fond (ESF)** – byl založen v roce 1960 a je jedním z nejstarších strukturálních fondů. Je zaměřen na boj s nezaměstnaností, rozvoj lidských zdrojů a na podporu integrace na trhu práce – znevýhodněným a nezaměstnaným skupinám má pomoci zapojit se do pracovního procesu. V letech 2004 – 2006 ESF působil v rámci všech tří Cílů,
3. **Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EAGGF)** – funguje od roku 1962 a z jeho zdrojů je financován rozvoj venkovských oblastí. Je složen ze dvou sekcí (orientační a záruční), přičemž součástí strukturálních fondů je pouze sekce orientační, která poskytuje podporu modernizaci a zlepšování struktury aktivit v zemědělství a na venkově. V období 2004 – 2006 EAGGF působil v rámci Cíle 1,
4. **Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)** – založen roku 1994 a je zaměřen na podporu rybolovu a modernizaci rybářského průmyslu.

---

¹⁹ Strukturální fondy: *Regionální politika EU 2004 – 2006* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Historie regionální politiky EU v České republice. [Cit. 2. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Historie-regionalni-politiky-EU-v-Ceske-republice/Regionalni-politika-EU-2004-2006>

Přispívá k dosažení udržitelné rovnováhy mezi zásobami ryb a jejich využíváním. Taktéž se snaží posilovat konkurenceschopnost sektoru rybolovu a oblastí, které jsou na něm závislé.²⁰

V programovém období 2004 - 2006 se v ČR v rámci Cílů 1, 2 a 3 politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU realizovalo 16 programů za podpory fondů EU s celkovou alokací zhruba 80 mld. Kč.²¹

S ohledem na výsledky evaluace střednědobého pokroku a dílčích evaluačních studií včetně praktických zkušeností s implementací byly v programovém období 2004 – 2006 identifikovány určité společné problémy v průběhu čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Těmito problémy byly zejména: složitá a nepřehledná implementační struktura, ve které se žadatelé o dotaci špatně orientovali, složitá a zdlouhavá administrativní procesy, nedostatečná administrativní kapacita s nekvalitními a nekvalifikovanými pracovníky, kteří nebyli schopni pružně reagovat na potřeby žadatelů, a v neposlední řadě nedostatečná absorpční kapacita pro čerpání finančních prostředků z fondů EU a nekvalitní připravenost projektů.²²

Výše uvedené problémy se staly výzvami při přípravě programového období 2007 – 2013.

3.2 Programové období 2007 – 2013 a nástroje jeho realizace

V návaznosti na Strategické obecné zásady Společenství (dále jen „SOZS“), což je strategický dokument pro regionální politiku EU, který obsahuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU pro období 2007 – 2013 (doporučení způsobů, jak by regiony měly co nejlépe využít miliardy EUR, které jsou v rámci sedmiletého programového období pro podporu strukturální politiky z unijního rozpočtu připraveny), byl zpracován a EK předložen NSRR ČR. Jak již bylo v kapitole výše uvedeno, NSRR tvoří podklad pro jednotlivé operační programy, neboť právě na jeho základě vyjednává daný

---

²⁰ *Průvodce fondy Evropské unie*. Zpracoval Interel EPA a CC, s. r. o. Praha: Odbor vnějších vztahů, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. 237 s. ISBN 80-239-6891-2.

²¹ Strukturální fondy: *Programové období 2004 - 2006* [online]. In: Strukturální fondy.cz. [Cit. 2. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006>

²² *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013, verze červenec 2007* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Národní strategický referenční rámec. [Cit. 6. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

členský stát jejich podobu s EK. NSRR sumarizuje české priority a popisuje implementační strukturu potřebnou pro efektivní využití unijních finančních prostředků. Struktura NSRR vychází přímo z legislativy EU a základem pro jeho vypracování byl NRP ČR, jenž byl vzat na vědomí usnesením Vlády ČR č. 175/2006.

V souladu se základním principem evropské regionální politiky, jímž je partnerství, vznikl NRP ČR pod taktovkou expertního týmu pod vedením Řídícího a koordinačního výboru, kterému předsedal ministr pro místní rozvoj ČR. Tento výbor představoval nejvyšší formální institut koordinace přípravy ČR na programové období 2007 – 2013. Ve výboru byly zastoupeny orgány státní správy (příslušná ministerstva), regiony soudržnosti NUTS II²³, Hospodářská komora, Český statistický úřad a další subjekty jako např. akademická sféra, podnikatelé, odbory či neziskový sektor. NRP vznikl v rámci několika pracovních skupin, přičemž každý z výše uvedených subjektů měl právo vyjádřit své připomínky. Základní tezí NRP bylo „*posilování konkurenceschopnosti jednotlivých klíčových oblastí hospodářství*“.²⁴

V rámci nové architektury kohezní politiky EU v letech 2007 – 2013 byly EK stanoveny následující 3 cíle, které jsou společné pro všechny státy EU:

1. **Konvergence** – podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Podpora regionů s HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru EU. Na tento cíl je průměrně alokováno cca 82 % všech prostředků unijní regionální politiky,
2. **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – regionální programy pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Určeno i pro státy s HDP na obyvatele nad 75 % průměru EU. V případě ČR se tento cíl

---

²³ Pro srovnání regionů z hlediska hospodářských, sociálních a dalších rozdílů byla v EU vytvořena speciální metodika NUTS (Nomenclature des unités territoriales statistiques), v překladu tedy územní statistická jednotka. NUTS se používá pro potřeby statistiky, posuzování a hodnocení potřeby regionů, popř. vhodnosti podpory konkrétního regionu z prostředků EU. Podle velikosti rozlišujeme celky NUTS I (celá ČR) až NUTS V (obec), kdy je z hlediska přisunu financí určující rozdělení do tzv. regionů (NUTS II), z jejichž vzájemného porovnání vyplne výše celkové finanční dotace pro daný region. Rozhodujícím kritériem pro sdružování krajů do oblastí (NUTS II) byla jejich velikost měřená rozlohou a počtem obyvatelstva, aby byla zajištěna porovnatelnost údajů za oblasti NUTS II v ČR s oblastmi stejné úrovně NUTS v EU. V ČR existuje 8 regionů NUTS II, kdy počet obyvatelstva v každém z nich je vyšší než 1 milion.

²⁴ MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

týká pouze hlavního města Prahy a je na něj průměrně alokováno 1,6 % prostředků regionální politiky,

3. **Evropská územní spolupráce** – soustřeďuje se na podporu harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie, tedy na podporu další integrace EU pomocí přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Hlavními prioritami jsou podpora rozvoje vědy, výzkumu a informační společnosti, životní prostředí, předcházení rizikům a řízení vodních zdrojů. Na tento cíl je průměrně alokováno cca 1,3 % prostředků unijní politiky soudržnosti.²⁵

Také pro dosažení těchto cílů budou využity nástroje v podobě strukturálních fondů, avšak oproti programovému období 2000 – 2006 byly zredukovány pouze na 2 (3. nástroj, Kohezní fond, není strukturálním fondem), a to především z důvodu zjednodušení systému čerpání finančních prostředků regionální politiky EU. Právní základ těchto nástrojů můžeme nalézt v balíčku 5 nařízení přijatých Radou a EP v červenci 2006. Pro období 2007 – 2013 těmito nástroji jsou:

1. **Evropský fond regionálního rozvoje** – podporuje především projekty soustředěné na regionální rozvoj, hospodářské změny, větší konkurenceschopnost a územní spolupráci v rámci EU. Mezi priority pro financování tak patří výzkum, inovace, ochrana životního prostředí a prevence rizik, přičemž nezastupitelnou roli mají nadále investice do infrastruktury, a to zejména v nejméně rozvinutých regionech. Efektivní a účinné provádění intervencí podporovaných z ERDF závisí na „*řádné správě věcí veřejných a partnerství mezi všemi příslušnými územními a socioekonomickými partnery, zejména regionálními a místními orgány, a se všemi dalšími vhodnými subjekty během různých fází provádění operačních programů*“,²⁶
2. **Evropský sociální fond** – je hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU, v období 2007 – 2013 je zaměřen na podporu projektů

---

²⁵ CHOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999. In: EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [online]. [Cit. 7. února 2015]. Dostupné na WWW: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2006.210.01.0001.01.CES

ve 4 klíčových oblastech, jimiž jsou: zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků, lepší přístup k zaměstnání a účast na trhu práce, posílení sociálního začlenění potlačováním diskriminace a usnadněním přístupu znevýhodněných osob na trh práce a podpora partnerství pro reformy v oblastech začleňování zaměstnanosti a začlenění,²⁷

3. **Kohezní fond (Fond soudržnosti)** – zaměřuje se především na projekty v oblasti životního prostředí a na transevropské dopravní sítě. Zasahuje také do oblastí souvisejících s udržitelným rozvojem, např. do energetické politiky a využívání obnovitelných zdrojů energie. V programovém období 2007 – 2013 se s ERDF společně podílí na víceletých investičních programech, které jsou řízeny decentralizovaně, a nikoli jen na projektech, jenž musí být individuálně schvalovány EK.²⁸

3.3 Operační programy v programovém období 2007 – 2013

V programovém období 2007 – 2013 dostala ČR k dispozici více než 773 miliard korun na projekty spolufinancované strukturálními fondy a Fondem soudržnosti. S ohledem na definované cíle a priority v rámci NSRR pro období 2007 – 2013 připravila ČR pro využívání fondů EU celkem 24 operačních programů (dále jen „OP“).

OP je z pohledu žadatelů a realizátorů projektů nejvýznamnější dokument. Je popisem souhrnných priorit, řízení a finančních zdrojů a také upřesňuje oblasti intervencí na národní úrovni i v jednotlivých regionech daného členského státu. V konečném důsledku o jejich schválení rozhoduje EK. Strukturou je OP rozpracován do prioritních os, přičemž tyto osy představují hlavní směry intervence, které vycházejí z NRP, NSRR, Lisabonské strategie a dalších strategických dokumentů. Jejich naplňování povede ke splnění specifických cílů, které má každý OP stanoven. Každá prioritní osa je dále rozpracována do několika oblastí podpory, které se stávají nástrojem realizace OP. Právě tyto oblasti podpory vymezují jednotlivé druhy intervencí, ale také hlavní aktivity,

---

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999. In: EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [online]. [Cit. 7. února 2015]. Dostupné na WWW: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2006.210.01.0012.01.CES

²⁸ Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94. In: EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [online]. [Cit. 7. února 2015]. Dostupné na WWW: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2006.210.01.0079.01.CES

konečné příjemce, způsob realizace apod. OP se vyskytuje ve 2 variantách – tematické OP nebo regionální OP. Tematické OP řeší problematiku daného sektoru či oblasti (např. doprava, životní prostředí apod.) a jsou platné pro celé území ČR, přičemž regionální OP se vztahují na jeden konkrétní region (NUTS II).²⁹

3.3.1 Tematické operační programy

Tematické (taktéž sektorové) OP vycházejí z NRP ČR na léta 2007 – 2013. Řídícími orgány OP jsou funkčně příslušná česká ministerstva, která musí ke každému programu vypracovat velmi podrobný metodologický materiál a specifikovat konkrétní podmínky pro podávání žádostí o finanční podporu projektů. Obecně řečeno, aby mohl projekt získat finanční prostředky na svou realizaci, musí být zaměřen na některý z cílů programu a splnit všechny požadavky stanovené ŘO. V programovém období 2007 – 2013 ČR předložila EK následující OP, které byly EK schváleny a jejichž prostřednictvím jsou plněny cíle SOZS: OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Vývoj a výzkum pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Technická pomoc a Integrovaný operační program.³⁰

3.3.2 Regionální operační programy

Regionální OP (dále jen „ROP“) navazují na sektorové OP a řeší problémy v rámci regionů příslušného státu. Globální cíl ROP se zaměřuje na urychlení rozvoje regionů ČR, na zvýšení jejich konkurenceschopnosti a atraktivity pro investice a na posílení kvality života obyvatel při respektování vyváženého a udržitelného rozvoje regionů vycházející z využití jejich potenciálu. Řídícím orgánem (dále jen „ŘO“) zodpovědným za žádnou realizaci ROP je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti. V rámci programového období 2007 – 2013 je realizováno 7 regionálních OP, tedy jeden pro každý region soudržnosti ČR s označením NUTS II. Všechny ROP jsou spolufinancovány z ERDF. Výčet ROP

---

²⁹ CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.

³⁰ MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

pro období 2007 – 2013 je následující: ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Střední Morava, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Střední Čechy a ROP NUTS II Severozápad. O ROP Severozápad bude konkrétněji pojednáno v následujících kapitolách této práce.³¹

3.3.3 Ostatní programy – hlavní město Praha a Evropská územní spolupráce

Z hlediska územního a sektorového zaměření OP je výjimkou hlavní město Praha, které má 2 speciální samostatné OP, tedy OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita. OP Praha Konkurenceschopnost je zaměřen na růst konkurenceschopnosti regionu Praha, odstranění překážek rozvoje, zvýšení dopravní dostupnosti a dostupnosti telekomunikačních služeb, zkvalitnění životního prostředí a efektivní využívání inovačního potenciálu. ŘO pro tento program je hlavní město Praha a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Naproti tomu OP Praha Adaptabilita je zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti Prahy prostřednictvím vyšší přizpůsobivosti a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu obyvatel k zaměstnání. Specificky je zaměřen na růst mobility a adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zkvalitnění vzdělávání osob podle požadavků na trhu práce. ŘO OP Praha Adaptabilita je Regionální rada regionu soudržnosti Praha. Omezeně však Praha může získávat finanční prostředky ze sektorových OP.

V rámci Evropské územní spolupráce jsou vytvořeny programy přeshraniční spolupráce, které jsou platné pro příslušné příhraniční regiony, a které podporují spolupráci s příslušným přeshraničním regionem. V programovém období 2007 – 2013 mezi tyto programy řadíme: OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko, OP Mezuregionální spolupráce a OP Nadnárodní spolupráce.³²

---

³¹ *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013, verze červenec 2007* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Národní strategický referenční rámec. [Cit. 8. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

³² Strukturální fondy: *Operační programy 2007 - 2013* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Programové období 2007 - 2013. [Cit. 8. února 2015]. Dostupné na WWW:

3.4 Zhodnocení programového období 2007 - 2013

Na první pohled se může zdát, že 24 OP, které byly v programovém období 2007 - 2013 EK schváleny k podpoře a rozvoji regionů České republiky, je dostatečné množství a tyto OP v sobě zahrnují všechny aktivity, o jejichž financování by mohli mít potencionální žadatelé o dotaci zájem. Ve skutečnosti se opak stává pravdou. Široký rozptyl podporovaných opatření a velké množství OP zpravidla vede k tomu, že se dotační infrastruktura stává nepřehlednou až chaotickou. Pro každý OP platí odlišná pravidla. Pro žadatele o dotaci neexistují jednotné podmínky, které by platily napříč celým spektrem OP.

Tuto skutečnost lze pozorovat už při prvotním kroku dotačního administrativního procesu, tj. vyhlášení výzev pro předkládání projektových záměrů jednotlivými OP. Každá výzva je jinak konstruována, obsahuje různé instrukce pro možné žadatele, více či méně obsáhlé, s odlišnou kvalitativní rovinou. Na tuto fázi navazuje zpracování žádosti o dotaci. OP disponují nepojmenovanými druhy projektových žádostí, všechny jsou zpravidla formulářového typu, avšak s různou intenzitou vyplňovaných informací. Některé projektové žádosti tak mohou vypadat jako dvoustránkové excelové tabulky, jiné naopak jako mnohastránkové odborné publikace s nutností uvést přesné popisy, zdůvodnění, soulady s nejrůznějšími strategickými dokumenty, finanční plány apod. Vyplnění žádosti o dotaci je obvykle doprovázeno metodickým pokynem, jehož úkolem je vést žadatele krok po kroku při vyplňování žádosti. Nutno říci, že ani striktní dodržování metodického pokynu nezaručuje stoprocentně správné vyplnění žádosti, zpracovatel žádosti se tak téměř nikdy nevyhne přímé konzultaci se zástupci poskytovatele dotace. Další odlišností je elektronický informační systém, do kterého se příslušná žádost o dotaci zaeviduje. OP pracují s různými druhy informačních systémů, některé jsou plně elektronické (je možné do nich vkládat i povinné přílohy žádosti o dotaci), jiné slouží pouze jako evidenční databáze, tedy je nezbytné všechny dokumenty doložit ve fyzické podobě. Příkladem mohou být pro žadatele o dotaci dosti známé elektronické informační systémy Benefit nebo Benefill, což je systém používaný pro projekty předkládané do OP Životní prostředí. Nezbytností každé projektové žádosti je její „vybavení“ povinnými přílohami. Jedná se o dokumenty, jimiž jsou osvědčovány skutečnosti

uvedené v projektové žádosti a které žadatel o dotaci musí předložit, aby jeho žádost byla komplexní a prošla kontrolou formálních náležitostí. U tzv. tvrdých projektů neboli projektů zaměřených na výstavbu infrastruktur (dopravních, volnočasových, sociálních apod.), je nejzásadnější povinnou přílohou projektová dokumentace včetně příslušného povolení ke stavbě (v praxi se jedná o naprosto klasický příklad, kdy např. ROP Severozápad vyžaduje pro potřeby podání žádosti o dotaci pouze předložení pravomocného územního rozhodnutí či územního souhlasu, naproti tomu Integrovaný operační program vyžaduje předložení pravomocného stavebního povolení). Orientace žadatele o dotaci v těchto podmínkách je proto velmi obtížná a zdlouhavá, zpravidla se zpracování žádosti o dotaci neobejde bez odborné pomoci ve formě specializovaných agentur, které mají dotační management jako předmět podnikání, či alespoň bez pravidelných, přímých, několikaúrovňových konzultací se zástupci poskytovatele dotace.

Samostatnou kapitolou jsou metodické materiály a pokyny pro individuální administraci projektu. Jednotlivé OP používají při administraci projektů specifické názvosloví, které nemá ve všech OP jednotný význam. Nadto toto názvosloví uplatňují v metodických dokumentech, které obsahují stěžejní informace pro žadatele o dotaci. Tyto příručky musí každý z žadatelů pečlivě nastudovat a je povinen se jimi řídit. Mezi nejdůležitější materiály tohoto typu řadíme zásady pro zadávání veřejných zakázek, metodiky pro provádění změn v projektu, pokyny pro zajištění udržitelnosti projektu atd. Pokud žadatel o dotaci poruší či nesplní povinnost uloženou mu metodickými dokumenty, ŘO za toto porušení či nesplnění povinnosti zpravidla uplatní určitý druh sankce, nejčastěji zkrácení výše dotace (samozřejmě s ohledem na druh porušení). S realizací konkrétního projektu neméně souvisí problematika finanční. Pokud žadatel o dotaci zrealizuje projekt dle schválené projektové žádosti, jednou z posledních fází je jeho finanční ukončení a reálné získání přislíbené dotace. Zde se opět setkáváme s odlišnými podmínkami, pravidly či lhůtami jednotlivých OP, které působí příjemcům dotace nemalé těžkosti. Totéž platí o následném zajištění udržitelnosti projektu, což je období, po které musí být garantovány výsledky a výstupy, jež byly deklarovány realizací projektu při podání projektové žádosti. Každý z OP má vlastní postup, jak počítat období udržitelnosti projektu, co je milníkem pro jeho počátek a konec, jakým způsobem udržitelnost projektu

prokazovat, příp. jakými doklady apod. Zcela určitě by se našlo mnoho dalších příkladů.

3.4.1 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako Národní orgán pro koordinaci

Zajištění jednotných, transparentních, nediskriminačních a přehledných podmínek pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU včetně zajištění jednotného metodického prostředí je v gesci **Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále jen „MMR ČR“)** jako **Národního orgánu pro koordinaci (dále jen „NOK“)**. NOK bylo usnesením vlády ČR č. 198 ze dne 22. 2. 2006 pověřeno MMR ČR, jehož kompetence je založena rovněž zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. NOK je odpovědný za celkovou koordinaci NSRR a je oficiálním partnerem vůči EK pro NSRR. NOK je centrální metodický a koordinační orgán politiky hospodářské a sociální soudržnosti, je partnerem pro EK za ČR, správcem monitorovacího systému, metodickým orgánem v oblasti implementace a finančních toků a kontrol a centrálním orgánem pro oblast publicity a budování absorpční kapacity. Mezi funkce NOK dle NSRR patří např. vydávat metodiky a pokyny v oblastech řízení, sběru dat a jejich elektronické výměny, kontrola a dohled nad všemi aktivitami, které spadají mezi úkoly ŘO OP; zajištění kompatibility implementace NSRR a OP s národními politikami a prioritami EU a soulad intervencí s národní a komunitární legislativou zejména v oblasti hospodářské soutěže, veřejných zakázek, ochrany životního prostředí, snižování disparit, rovných příležitostí a principu nediskriminace a navrhuje vhodné nástroje pro jejich účinnou implementaci; vytváří komunikační strategii na národní úrovni k zajištění transparentnosti a plné informovanosti o přidělování pomoci z EU, s ohledem na cíle Lisabonské strategie³³; naplňuje úkoly spojené s všeobecnou informovaností a propagací naplňování politik ekonomické a sociální soudržnosti, zajišťuje plánování, realizaci i koordinaci aktivit na podporu všeobecné informovanosti a koordinuje aktivity ŘO v této oblasti; garantuje tok informací z EK všem ŘO a

---

³³ Lisabonská strategie - na lisabonském summitu v březnu 2000 se čelní představitelé vlád zemí EU dohodli na novém strategickém cíli pro EU: EU se měla do roku 2010 stát nejkonkurenceschopnější ekonomikou světa. Od té doby schválil EP řadu právních předpisů v hospodářské oblasti zaměřených většinou na otevírání trhů s různým zbožím a službami. Poslanci se však vždy snažili zmírnit dopady liberalizace opatřeními na ochranu spotřebitelů, zaměstnanců, životního prostředí a základních veřejných služeb.

zpět; vytváří podmínky pro vyhodnocování kontrolních mechanismů; účastní se výročních jednání ŘO OP a EK atd.

3.4.2 Další koordinační mechanismy

Mezi další základní instituce pro řízení a koordinaci NSRR patří:

1. pro ČR byl ustaven jediný **Platební a certifikační orgán (dále jen „PCO“)**, který slouží pro implementaci pomoci ze strukturálních fondů a kterým je odbor Národní fond Ministerstva financí ČR (dále jen „MF ČR“). PCO funguje v úzké součinnosti s NOK a jeho nejdůležitější funkcí je řízení a koordinace toků finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu EU a zabezpečení plynulosti toku finančních prostředků od PCO k příjemcům. Dále se zabývá tvorbou a aktualizací metodických pokynů pro provádění certifikace výdajů; zabezpečuje, aby příjemci pomoci obdrželi příspěvek z EU bez zbytečného odkladu; vypracovává a předkládá EK ověřené výkazy výdajů a žádosti o platby (průběžné i konečné) pro všechny OP na základě výkazů výdajů předložených ŘO; ověřuje, že výkaz výdajů je přesný, vychází ze spolehlivého účetního systému a je založen na ověřitelných podkladech, certifikuje tyto výkazy a schvaluje žádosti o platby z EU; průběžně monitoruje a ověřuje soulad činností a postupů ŘO a zprostředkujících subjektů s právními předpisy ČR a EU; vyhodnocuje čerpání nastavených alokací; zajišťuje vrácení neoprávněně vyplacených finančních prostředků apod.,
2. **Monitorovací výbor pro NSRR** – tuto roli zajišťuje Řídící a koordinační výbor (dále jen „ŘKV“), zřízený MMR ČR na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. ŘKV je mechanismem na národní úrovni pro zajištění nejširší koordinace za účasti nejen orgánů zapojených do implementace, ale také hospodářských a sociálních partnerů. Jeho statut a jednací řád schvaluje vláda,
3. **Auditní orgán (dále jen „AO“)** – usnesením vlády ČR č. 198 ze dne 22. února 2006 je výkonem funkce AO pověřeno MF ČR – útvar Centrální harmonizační jednotky (dále jen „CHJ“) pro finanční kontrolu. Útvar CHJ je funkčně nezávislý na ŘO a PCO. CHJ pro finanční kontrolu fungující v rámci MF ČR centrálně odpovídá za provádění auditů k ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému implementace podpory

z EU. AO zajišťuje audit připravenosti řídicích a kontrolních systémů programů, na jehož základě předkládá EK zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů OP; předkládá EK do 9 měsíců po schválení příslušného OP strategii auditu zahrnující subjekty, které budou audity provádět, přičemž tuto strategii pravidelně aktualizuje; zajišťuje provádění auditu za účelem ověření účinného fungování řídicích a kontrolních systémů OP a na vzorku i ověření vykázaných výdajů atd.³⁴

Otázkou zůstává, zdali se NOK včetně následně vyjmenovaných řídicích a koordinačních institucí pro implementaci podpory z EU, zhostil své role centrálního koordinátora pro čerpání finanční pomoci z OP s dostatečným důrazem. Z pozice pravidelného žadatele o podporu z fondů EU a ze zkušenosti při čerpání finančních prostředků z jednotlivých OP se domnívám, že tomu tak nebylo a není, a tedy se s tímto tvrzením nemohu ztotožnit. Bohužel se každý den setkávám s přebujelou administrativou související s dotačním managementem, s nejednoznačnými stanovisky ŘO, s nestandardními výklady metodických příruček poskytovatelů dotací, s neinformovaností a nezkušeností pracovníků zprostředkujících subjektů, s neochotou řešit problémy věcně, nikoliv úřednický.

NOK slibuje pro nové programové období 2014 – 2020 výrazné zjednodušení podmínek při čerpání finančních prostředků z fondů EU. Jedná se především o snížení počtu OP, namísto 7 ROP, bude ustaven pouze jeden Integrovaný regionální operační program, dále má dojít k vytvoření koncepce jednotného metodického prostředí (stejná pravidla pro celý systém) a rozšířenému fungování elektronického monitorovacího systému, jehož hlavním úkolem je snížení administrativní zátěže pro budoucí žadatele o dotaci. Jak se s těmito předsevzetími a deklamacemi NOK vypořádal, bude součástí další kapitoly této práce.

---

³⁴ *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013, verze červenec 2007* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Národní strategický referenční rámec. [Cit. 8. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

4 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Před uvedením charakteristiky ROP Severozápad si musíme položit elementární otázku. Proč byly ROPy vůbec vytvořeny? Globální cíl ROPů se zaměřuje na urychlení rozvoje regionů ČR, na zvýšení jejich konkurenceschopnosti a atraktivity pro investice a na posílení kvality života obyvatel, při respektování vyváženého a udržitelného rozvoje regionů vycházející z využití jejich potenciálu. Obecně ROPy měly a v současné době ještě mají pomáhat zmírnit tzv. regionální disparity. Tento záměr nelze v žádném případě chápat jako snahu zajistit naprosto stejný rozvoj ve všech regionech, což samozřejmě není v tržním hospodářství možné. Jde pouze o to, eliminovat výrazné meziregionální disparity, podpořit rovnost šancí regionů a plnohodnotné využívání jejich hospodářského, přírodního i demografického potenciálu.

4.1 Příčiny regionálních disparit

Vývoj v jednotlivých regionech ČR úzce souvisel s územně diferencovanou hospodářskou dynamikou. Hlavní příčiny nerovnovážného rozvoje regionů a vzniku regionálních disparit jsou převážně tyto:

1. *regionální rozdíly v ekonomické struktuře a její diverzitě* – např. výrazný pokles výroby a zaměstnanosti v těžkém průmyslu (Moravskoslezsko a Severozápad), pokles výroby textilního a elektrotechnického průmyslu (Severovýchod), výrazný pokles počtu pracovníků v zemědělství, zejména v tradičních agrárních regionech (Jihovýchod a Střední Morava) apod.,
2. *kvalita lidských zdrojů* (vzdělanost, podnikatelská tradice) *a místní samosprávy* (nedostatečná administrativní kapacita v malých obcích, neefektivnost, absence systematického a komplexního rozvoje místního potenciálu, absence strategického plánování), *zhoršená dostupnost veřejných služeb, nízká meziregionální mobilita pracovních sil,*
3. *přetrvávající neuspokojivý stav životního prostředí* (Moravskoslezsko a Severozápad), velká města jako Praha, Brno, Plzeň, Pardubice, Hradec Králové atd., *dále nerovnoměrná vybavenost území technickou infrastrukturou, existence řady územně-technických specifíků a problémů,*
4. *rozdílná geografická poloha regionů v rámci ČR i EU.*

Pokud shrneme podstatu regionálních disparit, pomineme-li ovšem zásadní rozdíl mezi socioekonomickou úrovní a stupněm rozvoje hlavního města Prahy a

ostatních regionů soudržnosti, dostaneme následující schéma typů regionů soudržnosti:

- **regiony rychle se rozvíjející** – Praha,
- **regiony rozvíjející se** – Jihozápad a Střední Čechy,
- **regiony s nízkou dynamikou růstu** – Jihovýchod a Severovýchod,
- **regiony zaostávající** – Střední Morava,
- **regiony upadající** – Moravskoslezsko a Severozápad.

Ještě výraznější rozdíly můžeme identifikovat na úrovni krajů a zvláště pak mikroregionů, kde jsou významné rozdíly v ekonomické výkonnosti, a kde vznikají bariéry bránící nastartování potřebné regenerace takto postižených mikroregionů.³⁵

4.2 ROP NUTS II Severozápad a jeho vznik

ROP NUTS II Severozápad je prostředkem k realizaci hospodářské a sociální soudržnosti. Region NUTS II Severozápad spadá pod cíl 1 – Konvergence a je financován ERDF.³⁶ Představuje hlavní programový dokument určující priority regionu pro čerpání strukturálních fondů v programovém období 2007 - 2013 pro region soudržnosti Severozápad tvořený Karlovarským krajem (dále jen „KK“) a Ústeckým krajem (dále jen „ÚK“). Program vychází z platných strategických a programových materiálů obou krajů, jako jsou Program rozvoje Ústeckého kraje a Program rozvoje Karlovarského kraje a dalších sektorových či průřezových strategických či koncepčních materiálů. ROP Severozápad kromě uvedených podkladových materiálů regionální úrovně zohledňuje také hlavní strategické a programové dokumenty, určující obecné priority rozvoje ČR a EU jako celku. Zpracování ROP Severozápad probíhalo za přísného respektování principu partnerství, který byl naplněn především vytvořením rozsáhlé, vertikálně i horizontálně členěné organizační struktury. V této struktuře byly zastoupeny subjekty veřejné správy, neziskového sektoru i podnikatelské sféry. Důležitou součástí zpracování programu byl proces posouzení vlivu koncepce ROP

---

³⁵ *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013, verze červenec 2007* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Národní strategický referenční rámec. [Cit. 20. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

³⁶ CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.

Severozápad na životní prostředí, tzv. SEA. Návrh programového dokumentu byl průběžně konzultován s mnoha dotčenými subjekty v regionu. Cílem všech konzultací a připomínkových řízení bylo sladit požadavky všech dotčených subjektů, týkající se možností financování konkrétních aktivit ze strukturálních fondů, s prioritami EU. Program byl projednán a schválen rovněž v příslušných volených orgánech obou krajů.³⁷ ROP Severozápad byl schválen EK dne 3. 12. 2007.

Celková alokace ROP Severozápad je cca 760 mil. € (tj. 16,01 % z celkové alokace pro všechny ROPy).

4.2.1 Globální cíl ROP NUTS II Severozápad

Orientace ROP Severozápad na léta 2007 – 2013 je v souladu s prioritními osami NSRR ČR pro období 2007 – 2013. ROP Severozápad dále respektuje Politiku soudržnosti pro podporu růstu a zaměstnanosti: SOZS a Lisabonskou strategii. V analýze sociálně ekonomické situace regionu soudržnosti NUTS II Severozápad obsažené v programovém dokumentu ROP Severozápad byly identifikovány významné rozvojové podněty, které se dají souhrnně charakterizovat prostřednictvím globálního cíle ROP Severozápad: *„Zvýšení kvality fyzického prostředí regionu a přeměna ekonomických a sociálních struktur regionu jako předpoklad pro zvýšení atraktivity regionu pro investice, podnikání a život obyvatel. Prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu bude docházet k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje ČR/EU.“*

4.2.2 Specifické cíle ROP NUTS II Severozápad

ROP Severozápad je založen na eliminaci faktorů, které překážejí rozvoji a růstu a na využití pozitivních výhod, které poskytují příležitosti pro růst. Je rovněž založen na iniciativách veřejného, neziskového a soukromého sektoru. Takový integrovaný přístup vyžaduje, aby měl program řadu specifických cílů, které odrážejí kombinaci ekonomických, sociálních a ekologických aspirací obsažených v globálním cíli. Specifické cíle ROP Severozápad proto byly definovány takto:

---

³⁷ *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013*, 10. října 2013 [online]. In: nuts2severozapad.cz. Dokumenty. [Cit. 3. března 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp/content/uploads/2014/01/131010_ROP_SZ_cista_public.pdf. pdf

1. moderní a atraktivní města, představující hlavní hybnou sílu ekonomického rozvoje regionu,
2. venkovské oblasti, využívající místní i regionální potenciál pro zajištění plnohodnotného života obyvatel,
3. dostupný region umožňující mobilitu svých obyvatel.

Dosažení těchto specifických cílů ve svém souhrnu pomůže k dosažení dlouhodobě udržitelné prosperity regionu soudržnosti Severozápad. Během implementace ROP Severozápad je nezbytné zajistit co nejefektivnější využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v programovém období 2007 – 2013, proto musí být zvláštní pozornost věnována výběru takových prioritních os, oblastí podpory a projektů, které mají schopnost stimulovat další investice a posílit vnitřní rozvojový potenciál regionu soudržnosti Severozápad.³⁸

4.2.3 Prioritní osy ROP NUTS II Severozápad

Prioritní osou (dále jen „PO“) rozumíme jednu z priorit strategie v OP, skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle. ROP Severozápad má 5 PO. Vzhledem k tomu, že zaměření PO je velmi obsáhlé, pro potřeby této práce u jednotlivých PO uvedu pouze stručnou charakteristiku.

PO 1 – Regenerace a rozvoj měst – PO je koncipována jako důležitý nástroj zvyšování kvality prostředí měst jako jednoho z hlavních faktorů působících na kvalitu života obyvatel. Důležitost PO pro obyvatele měst podtrhuje skutečnost, že region patří v souvislosti s ekonomickou a sociální restrukturalizací v rámci ČR mezi nejvíce negativně zasažené. V urbanizovaných oblastech žije více než 80 % populace. Cíle PO budou naplňovány následujícími oblastmi podpory:

1.1 Podpora rozvojových pólů regionu

1.2 Podpora revitalizace a regenerace středních a malých měst

1.3 Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů.

Příklad projektu:

---

³⁸ *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013. Prováděcí dokument. Verze 32.0* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Pro žadatele. Výzvy a dokumentace. Aktuální výzvy. [Cit. 10. března 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/08/Provadeci_dokument.pdf

KK – žadatel: Statutární město Karlovy Vary – Výstavba krytého plaveckého bazénu, lávky a parkoviště

ÚK – žadatel: Statutární město Ústí nad Labem – Lanová dráha na Větruši.

PO 2 – Integrovaná podpora místního rozvoje – PO je koncipována jako důležitý nástroj podpory místního rozvoje spočívajícího v posílení kapacit schopných připravit a realizovat integrované projekty. V současnosti existují významné překážky bránící úspěšnému a trvalému rozvoji méně urbanizovaných oblastí regionu. Tyto překážky potom vytvářejí a udržují značné disparity mezi venkovskými oblastmi a městskými centry. Tyto se potom stávají hlavními bariérami zvýšení konkurenceschopnosti regionu jako celku. Cíle PO budou naplňovány následujícími oblastmi podpory:

2.1 Budování kapacity pro místní rozvoj, informovanost a osvěta veřejnosti

2.2 Investice pro zlepšení fyzické infrastruktury.

Příklad projektu:

KK – žadatel: obec Tři Sekery – Rekonstrukce kostela Čtrnácti svatých pomocníků v nouzi Tři Sekery a rekonstrukce místní komunikace

ÚK – žadatel: obec Velké Březno – Revitalizace staré pískovny na sportovně relaxační areál s naučnou stezkou - Valtířov.

PO 3 – Dostupnost a dopravní obslužnost - PO je koncipována jako důležitý nástroj podpory rozvoje dopravní infrastruktury a obslužnosti v regionu. Mezi hlavní překážky dalšího rozvoje regionu patří jeho nedostatečné napojení na okolní území, nekvalitní propojení i uvnitř regionu, což komplikuje komunikaci mezi jednotlivými regionálními centry navzájem a rovněž mezi těmito centry a jejich spádovými oblastmi. Významnou překážkou je také stále přetrvávající nízká propustnost státní hranice, která odděluje region od sousedních oblastí Spolkové republiky Německo a vytváří tak komunikační bariéru limitující možnosti vzájemné spolupráce regionů, zejména v oblasti hospodářské. Cíle PO budou naplňovány následujícími oblastmi podpory:

3.1 Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a neregionálního významu

3.2 Rozvoj dopravní obslužnosti regionu.

Příklad projektu:

KK – žadatel: Karlovarský kraj – Dopravní terminál Cheb

ÚK – žadatel: Ústecký kraj – Cyklostezka Ploučnice.

PO 4 – **Udržitelný rozvoj cestovního ruchu** - PO je koncipována jako důležitý nástroj podpory rozvoje odvětví, prostřednictvím něhož je možné využít velký potenciál regionu spočívající v široké škále kulturně historických památek a atraktivit regionálního i neregionálního významu, vysoké úrovni přírodních hodnot reprezentované především Národním parkem České Švýcarsko a chráněnými krajinnými oblastmi Slavkovský les, Lužické hory, Labské pískovce a České středohoří, ale i technických a průmyslových zajímavostí, které jsou součástí průmyslového dědictví regionu. Velký potenciál dalšího rozvoje lze spatřovat v lázeňství, které má zcela mimořádné postavení v regionu, ale i celé ČR. Region nabízí mnoho příležitostí pro sportovní turistiku v zimních střediscích. Cíle PO budou naplňovány následujícími oblastmi podpory:

4.1 Budování a rozvoj atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu

4.2 Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení

4.3 Podpora marketingu a tvorby a rozvoje produktů cestovního ruchu.

Příklad projektu:

KK – žadatel: GRANDHOTEL PUPP Karlovy Vary, akciová společnost – Balneo a wellness - rekonstrukce a dostavba Grandhotelu Pupp Karlovy Vary

ÚK – žadatel: SASME s. r. o. – Rockový festival VYSMÁTÉ LÉTO Kadaň.

PO 5 – **Technická asistence** - PO je koncipována jako důležitý nástroj podpory rozvoje těch aktivit, které jsou nezbytné pro úspěšnou implementaci ROP Severozápad včetně navazujících činností. Zcela nezbytným pro úspěšnou a efektivní implementaci OP jsou výkonná a efektivní administrace po celou dobu jeho životnosti, dostatečně rozsáhlá absorpční kapacita regionu spočívající ve schopnosti připravit a realizovat OP podporované aktivity, dále publicita aktivit OP a realizovaných projektů za účelem zvýšení informovanosti všech subjektů a obyvatel regionu a konečně dostatečně motivovaní pracovníci, kteří budou zodpovědní za účinnou implementaci ROP Severozápad a efektivní využití veřejných zdrojů. Cíle PO budou naplňovány následujícími oblastmi podpory:

5.1 Podpora implementace ROP Severozápad

5.2 Podpora rozvoje absorpční kapacity a publicity.³⁹

Příklad projektu:

KK + ÚK – žadatel: Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad – Zajištění činnosti odborných útvarů Úřadu regionální rady.

Výše uvedené členění ROP Severozápad jsem do této kapitoly zařadila zcela záměrně z důvodu zachování komplexnosti informací o ROP Severozápad, ale také z důvodu demonstrace logického členění OP, neboť tímto členěním na PO nedisponují pouze ROPy, ale také ostatní tematické OP. V neposlední řadě jsem uvedla pod každou PO příklad jednoho projektu z KK a jednoho projektu z ÚK, který byl v rámci dané PO realizován, a to pro představivost o konkrétním směřování finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. O účelném, efektivním a hospodárném využití finančních prostředků, které byly získány na realizaci jednotlivých projektových záměrů prostřednictvím ROP Severozápad lze zcela určitě vést ostrou polemiku. Primárně by tyto dotační peníze měly být využity na financování skutečně potřebných, smysluplných, kvalitních a připravených projektů. Z pozice projektového manažera, který řídí a administruje projekty územně samosprávného celku, si dovoluji tvrdit, že takových projektů je skutečně malé množství, tedy jsou spíše vzácností. Realita se obvykle pohybuje v následujících intencích: v určité PO je alokováno nemalé množství finančních prostředků, tedy se snažme vymyslet, připravit a zrealizovat projekt, abychom tyto peníze získali. Mnohdy pak děláme v administraci projektu tak závažné chyby, že jejich následkem nemůže být nic jiného než výrazná ztráta dotace. V souvislosti s nekvalitně připraveným projektem pak nedomyslíme důležitou a nezbytnou fázi každého projektového cyklu – období udržitelnosti projektu. A v té zpravidla nastává neřešitelný problém, neboť nedokážeme udržet deklarované výsledky projektu. To má za následek opět kompletní či částečné vrácení poskytnuté dotace. Avšak je třeba zdůraznit, že vinu nelze klást pouze na stranu potencionálních žadatelů o dotaci a realizátorů projektů, ale taktéž se musíme zamyslet nad implementační a organizační strukturou, která o podpoře

---

³⁹ *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013. Prováděcí dokument. Verze 32.0* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Pro žadatele. Výzvy a dokumentace. Aktuální výzvy. [Cit. 10. března 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/08/Provadeci_dokument.pdf

projektových záměrů rozhoduje. Jinými slovy – kdo rozhoduje, o čem rozhoduje a na základě čeho rozhoduje.

4.3 Řídící orgán ROP NUTS II Severozápad

ŘO ROP Severozápad je Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad (dále jen „RR SZ“), což je zakotveno v § 16 odst. 3 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. Dále je zde zakotveno, že RR SZ je právnickou osobou (zřízena od 1. 7. 2006 v územním obvodu statistické jednotky NUTS II) a jejími orgány jsou výbor RR SZ, předseda RR SZ a úřad RR SZ. RR SZ hospodaří dle vlastního rozpočtu za podmínek stanových zvláštním právním předpisem⁴⁰ a zajišťuje výkon finanční kontroly podle zvláštního právního předpisu⁴¹. Hospodaření RR SZ přezkoumává za uplynulý kalendářní rok MF ČR podle zvláštního právního předpisu.⁴²

RR SZ samostatně hospodaří, přičemž do příjmové stránky rozpočtu patří zejména dotace ze státního rozpočtu na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU, dotace z rozpočtu krajů na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU, dotace z rozpočtu krajů na činnost Regionálních rad (dále jen „RR“), příjmy z vlastního majetku a majetkových práv, přijaté peněžité dary a příspěvky, přijaté půjčky, úvěry a návratné finanční výpomoci, úroky z vkladů, penále a jiné platby získané v souvislosti s použitím prostředků RR. Oproti tomu výdajovou stránku tvoří především výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a závazky vyplývající pro RR z plnění povinností uložených jí zákony, výdaje na vlastní činnost RR, splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných finančních výpomocí, sankce za porušení rozpočtové kázně.⁴³

4.3.1 Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

Dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění, ustanovení § 16d, je Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad (dále jen „VRR SZ“) tvořen šestnácti členy, za každý kraj osmi

⁴⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

⁴¹ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění

⁴² Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění

⁴³ § 16 - § 16c zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění

zástupci. Členy výboru volí z řad svých členů zastupitelstva KK a ÚK, která tvoří region soudržnosti Severozápad, a to nejpozději do 90 dnů ode dne, ve kterém se konalo ustavující zasedání zastupitelstva kraje.

Člen VRR SZ je zastupitelem daného kraje, funkce člena VRR SZ zaniká zánikem mandátu člena zastupitelstva kraje, odvoláním, nebo odstoupením. Funkce člena VRR SZ je veřejnou funkcí a je neslučitelná s funkcí ředitele Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad (dále jen „ÚRR SZ“) nebo s pracovním poměrem vůči RR SZ. Všichni členové VRR SZ jakožto osoby zapojené do implementace ROP Severozápad souhlasili s podpisem Etického kodexu ROP Severozápad.⁴⁴

Etický kodex ROP Severozápad je oficiální dokument, který představuje pro každého člena implementační struktury ROP Severozápad dobrovolný závazek dodržovat při své činnosti v rámci ROP Severozápad principy vylučující střet zájmů. Upozorňuje zejména na nezbytnost jednat a chovat se v souladu s evropskou a národní legislativou, vystupovat s patřičnou profesionalitou a efektivitou, dodržovat zásadu objektivitu a zachovávat patřičnou míru diskrétnosti o informacích, které se během své funkce dotýčný dozvěděl.⁴⁵ Tento dokument je zařazen do oficiální programové dokumentace ROP Severozápad, čímž se stává závazným pro všechny účastníky. Přijetí Etického kodexu ROP Severozápad přispívá k transparentnosti implementace ROP na všech úrovních implementační struktury, která je posuzována mimo jiné i v rámci Auditů shody.⁴⁶

VRR SZ má zejména tyto kompetence:

- jedná a rozhoduje ve věcech spojených s realizací ROP Severozápad, zejména pak schvaluje: realizační a řídicí dokumentaci ROP Severozápad vč. změn této dokumentace; změny v metodickém řízení ROP Severozápad; opatření týkající se publicity a informovanosti o ROP Severozápad; výzvy k předkládání projektů, včetně dokumentace a případných změn výzev nebo dokumentace k jednotlivým výzvám; výběr

---

⁴⁴ ROP Severozápad. *Regionální rada. Výbor Regionální rady* [online]. In: nuts2severozapad.cz. [Cit. 3. dubna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/regionalni-rada/vybor-regionalni-rady>

⁴⁵ *Etický kodex Regionálního operačního programu Severozápad* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Výbor Regionální rady. Dokumentace. [Cit. 4. dubna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/10/etkod_vrr_2014-09-01.pdf

⁴⁶ Audit shody - hlavním cílem tohoto auditu je ověřit, zda AO, PCO, ŘO a zprostředkující subjekty jsou připraveny na správu finančních prostředků ze zdrojů EU, a že řídicí a kontrolní systémy v ČR jsou nastaveny v souladu s odpovídající legislativou evropského společenství.

projektů, kterým RR SZ poskytne dotaci či návratnou finanční pomoc; výroční a závěrečnou zprávu o realizaci, případně i další zprávy a podklady spojené s realizací ROP Severozápad, příp. i další zprávy a podklady spojené s realizací ROP Severozápad,

- schvaluje rozpočet, rozpočtový výhled a závěrečný účet RR SZ; závěrečný účet RR SZ spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření RR SZ za uplynulý kalendářní rok projedná výbor do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě případných nedostatků,
- stanovuje organizační strukturu ÚRR SZ a počet zaměstnanců RR SZ,
- rozhoduje o personálních změnách zaměstnanců RR SZ, a to do úrovně vedoucích odborů.⁴⁷

VRR SZ se schází podle potřeby, nejdéle jedenkrát za tři měsíce. Účast na zasedání VRR SZ je nezastupitelná, přičemž VRR SZ je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina členů za každý kraj zvlášť. Pro přijetí usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny členů za každý kraj zvlášť. Zasedání organizačně zajišťuje Kancelář ředitelky ÚRR SZ, resp. oddělení vnitřních činností, přičemž jednání VRR SZ je veřejné a probíhá dle schváleného jednacího řádu VRR SZ, který upravuje průběh jednání, hlasování a další záležitosti související s jednáním VRR SZ.⁴⁸

4.3.2 Předseda a místopředseda Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

Dle § 16f zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění, VRR SZ volí a odvolává z řad svých členů předsedu a místopředsedu, a to tak, aby každý kraj byl zastoupen buď předsedou, nebo místopředsedou. Předseda je statutárním orgánem RR SZ a zastupuje ji navenek. Ze své činnosti je odpovědný VRR SZ. Předseda svolává a řídí zasedání VRR SZ. Předsedu v jeho nepřítomnosti zastupuje místopředseda.

---

⁴⁷ § 16e odst. 1 a 2 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění

⁴⁸ *Jednací řád Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Výbor Regionální rady. Dokumentace. [Cit. 8. dubna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/10/jednaci_rad_2014-10-22.pdf

4.3.3 Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

ÚRR SZ je výkonným orgánem RR SZ, který zabezpečuje veškeré úkoly spojené s funkcí ŘO ROP Severozápad, s výjimkou záležitostí, které jsou zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění, svěřeny VRR SZ. ÚRR SZ dále plní úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti RR SZ.

V čele ÚRR SZ stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává VRR SZ na návrh předsedy RR SZ. Jmenování ředitele zakládá pracovní poměr k RR SZ. Ředitel ÚRR SZ je podřízen předsedovi RR SZ. Ředitel ÚRR SZ zejména:

- plní vůči zaměstnancům RR SZ funkci statutárního orgánu zaměstnavatele,
- je nadřízeným všech zaměstnanců RR SZ a kontroluje jejich činnost,
- stanoví mzdy zaměstnancům RR SZ.

Na postavení, práva a povinnosti ředitele i ostatních zaměstnanců RR SZ se vztahuje zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů, v platném znění, obdobně. Organizační strukturu a počet zaměstnanců RR SZ stanoví VRR SZ. Vybudování plně funkčního ÚRR SZ bylo časově a personálně náročné, schválený celkový počet pracovníků od 1. 10. 2014 je 94. Původně byl sestaven ze stávajících pracovníků sekretariátů RR SZ a postupně byl rozšiřován o další pracovníky, kteří vzešli z řádných výběrových řízení. Každý z pracovníků ÚRR SZ v zájmu úspěšného plnění úkolů v rámci implementace ROP Severozápad, za účelem budování pozitivní image RR SZ a za účelem vnitřního pořádku v rámci ÚRR SZ je povinen řídit se vnitřními předpisy, tedy směrnicemi ředitele ÚRR SZ, řády ÚRR SZ a příkazy ředitele. Všichni pracovníci ÚRR SZ, jakož i ostatní osoby zapojené do implementace ROP Severozápad mají podepsaný Etický kodex ROP Severozápad.

ÚRR SZ plní zejména následující úkoly:

- zpracovává prováděcí dokumentaci ROP Severozápad (prováděcí směrnice, pokyny pro žadatele, pravidla pro příjemce, atd.) a udržuje jejich aktuálnost,
- zajišťuje publicitu ROP Severozápad a informování žadatelů,
- přijímá a hodnotí projekty a kontroluje jejich realizaci,
- provádí finanční řízení realizace projektů,

- monitoruje průběh ROP Severozápad a vede evidenci v Monitorovacím systému strukturálních fondů (dále jen „MSSF“)⁴⁹,
- zpracovává průběžné, výroční a závěrečné zprávy o realizaci programu,
- zajišťuje evaluaci programu,
- zajišťuje soulad postupů při realizaci s právními dokumenty EU i ČR,
- organizuje zasedání VRR SZ a Monitorovacího výboru Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Severozápad (dále jen „MV SZ“).⁵⁰

4.4 Problémy Regionálního operačního programu Severozápad

V období 4. – 8. 6. 2012 proběhl u ROP Severozápad na příkaz EK audit vzorku 12 projektů, který odhalil systémové nesrovnalosti programu. Systémové nesrovnalosti jsou projevem selhání systému řízení implementace. Tyto nesrovnalosti se mohou promítnout do všech projektů. V těchto případech se jedná o opakující se chybu, která vznikla díky zásadním nedostatkům u kontrolních a řídicích systémů. Pojmu systémová nesrovnalost tedy nelze použít bez předchozího vyjádření PCO. Tento případ nastal u ROP Severozápad, kdy systémový audit identifikoval řadu vážných nedostatků v řídicím a kontrolním systému. To mělo za následek více jak jednoleté pozastavení ROP Severozápad.⁵¹

4.4.1 Pozastavení Regionálního operačního programu Severozápad

RR SZ prostřednictvím MF ČR obdržela 8. 2. 2013 dopis EK k výsledkům auditu vzorku projektů podpořených z ROP Severozápad. Dopis obsahoval jak souhrn pochybení, která EK na základě svého auditu v ROP Severozápad a podpořených projektech identifikovala, tak i požadavky, kterými EK podmínila obnovení činnosti ROP Severozápad. Požadavky EK, které se týkaly změn v systému výběru projektů podpořených z ROP Severozápad a změn v kontrolách

⁴⁹ MSSF - speciální informační systém, který zajišťuje věcný a finanční monitoring projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů a FS EU. Vytvoření monitorovacího systému vychází z požadavku EK na existenci systému pro monitorování pomoci z EU ČR (dle nařízení Rady (ES) č.1260/1999).

⁵⁰ ROP Severozápad. *Regionální rada. Úřad Regionální rady* [online]. In: nuts2severozapad.cz. [Cit. 9. dubna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/regionalni-rada/urad-regionalni-rady>

⁵¹ WEISSOVÁ, Martina. *Nesrovnalosti při čerpání finančních prostředků z fondů EU*. Praha, 2013. Diplomová práce. Česká zemědělská univerzita v Praze. Provozně ekonomická fakulta. Katedra práva.

a auditech prováděných u realizovaných projektů, RR SZ splnila nejdříve. Zásadní se jevil požadavek EK na provedení finanční opravy (v médiích uváděno jako korekce). České orgány měly uplatnit finanční opravu ve formě paušální opravy ve výši 10 % ze všech výdajů již vyplacených ŘO příjemcům a ze všech budoucích výdajů spojených s projekty již schválenými (před 1. 9. 2012) a finanční opravu extrapolací ve výši 12, 41 % na všechny výdaje vyplacené ŘO příjemcům do zavedení nového řídicího a kontrolního systému (1. 9. 2012), po odečtení výše zmíněné paušální opravy. Tyto procentuální hodnoty finanční opravy odpovídaly přibližně částce 2,5 mld. Kč. EK v dopise nestanovila, kdo by měl tuto částku uhradit, hovořila obecně o českých orgánech. MF ČR, které je zároveň národním auditním orgánem, již několikrát deklarovalo, že se na platbě finanční opravy nechce a nebude podílet. Odpovědnost za její uhrazení primárně směřovalo na ÚK a KK. Vzhledem k tomu, že RR SZ nedisponuje vlastními finančními prostředky, nebylo možné po ní úhradu finanční opravy požadovat. Ve stejném postavení se ocitli příjemci dotací, od nichž nebylo možné přímou participaci na úhradě finanční opravy vyžadovat.⁵²

EK v podstatě nastínila 2 možné scénáře vývoje této situace. V případě, že by finanční oprava nebyla uhrazena, činnost ROP Severozápad by nebyla obnovena, nedošlo by k proplacení již zasmulvněných dotací (k datu 13. 2. 2013 ve výši cca 2,7 mld. Kč), nebyly by proplaceny již podané žádosti o platbu (dále jen „ŽoP“) u realizovaných projektů či jejich etap (k datu 13. 2. 2013 ve výši cca 1,7 mld. Kč). Dále by nebylo možné využít zbývající alokaci ROP Severozápad, tedy přibližně 4,5 mld. Kč (tyto prostředky by byly alokovány do jiných OP). V opačném případě, pokud by došlo k uhrazení finanční opravy, následovalo by oživení ROP Severozápad dle aktualizovaných pravidel, došlo by k obnovení finančního toku a proplacení podaných ŽoP, které prošly kontrolou ÚRR SZ. Zároveň by bylo možné očekávat, že částka finanční opravy by zůstala v ROP

---

⁵² Deffaa W. (Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Generální ředitel). *Řízení podle článku 99 (1) Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. Regionální operační program Severozápad. CCI 2007CZ161PO008, mise č. 2012/CZ/REGIO/J4/1163/1. Letter to: Jeho excelence pan Martin Povejšil [(Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec, stálý zástupce, Stálé zastoupení ČR při EU). 2012]. Located at: Odbor strategií a dotací Magistrátu města Karlovy Vary*

Severozápad a byla by spolu se zbývající alokací programu jeho prostřednictvím rozdělována v rámci podpory žadatelů z ÚK a KK.⁵³

O pozastavení ROP Severozápad se vedly dlouhé a velmi složité debaty na evropské i národní úrovni, neboť pro řešení této situace v ČR neexistoval žádný precedent. Česká ministerstva zaujala striktní postoj, že se na úhradě finanční opravy, která byla nakonec vyčíslena ve výši 2,065 mld. Kč, podílet nebudou. Zdálo se, že se řešení nastalého problému dostalo do patové situace. Rozhodné kroky vedoucí k opětovnému spuštění ROP Severozápad učinila zastupitelstva obou krajů regionu soudržnosti Severozápad dne 19. 8. 2013. Svými usneseními deklarovala poskytnutí finančních prostředků RR SZ jako dotace na úhradu podílu korekce, kterou u ROP Severozápad požadovala EK. V případě ÚK se jednalo o částku 598 mil. Kč, v případě KK o částku 308 mil. Kč. Tyto prostředky kraje získaly od MF ČR jako tzv. návratnou finanční výpomoc, kterou kraje musí splatit do roku 2020. RR SZ z těchto prostředků uhradila pouze část finanční opravy, další část pak bude postupně hrazena z takzvaného bufferu, tj. rozdílu, ve kterém národní veřejné výdaje vynaložené v rámci regionu přesahují rámce povinné míry národního veřejného spolufinancování.

V září 2013 tak došlo k obnovení činnosti ROP Severozápad a desítky příjemců dotací, kteří se díky jeho pozastavení dostaly do rizika finanční tísně a platební neschopnosti, dostaly zpět finanční prostředky investované do svých projektů. Pozastavení ROP Severozápad se stalo důkazem, že nastavení řídicích a kontrolních mechanismů nebylo dostatečně zajištěné a transparentní, a stalo se tak velkou výstrahou pro nastávající programové období, v němž bude ČR pro svůj rozvoj využívat dotací ze strukturálních fondů EU.

4.4.2 Policejní vyšetřování ředitelů Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

Dne 22. 3. 2011 bylo Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu zahájeno vyšetřování, které se týkalo fyzických osob, z nichž jedna byla zaměstnancem RR SZ. Policejní vyšetřování směřovalo proti řediteli ÚRR SZ, Petru Kušnierzovi, který byl dne 5. 9. 2011 z této funkce odvolán. Dne 17. 1.

---

⁵³ Navrátil P. (předseda Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad). *Informace příjemcům o situaci na ROP Severozápad*. Letter to: Statutární město Karlovy Vary. 20. 2. 2013. Located at: Odbor strategií a dotací Magistrátu města Karlovy Vary

2013 rozhodl Vrchní soud v Praze, že je bývalý ředitel Petr Kušnierz vinen tím, že spáchal zločin přijetí úplatku a přečin zneužití pravomoci úřední osoby, odsoudil ho k úhrnnému trestu odnětí svobody na 5 let a uložil mu peněžitý trest ve výši 750 000 CZK (tj. cca 27 293 EUR) a trest zákazu činnosti (zákaz výkonu, ve kterém je předmětem činnosti rozhodování o nakládání s finančními prostředky z fondů EU) na dobu 5,5 roku. Zmírnil tak prvoinstanční verdikt Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 7. 2012, který mu uložil trest 7,5 roku odnětí svobody (pokutu ve výši 750 000 CZK a zákaz činnosti potvrdil). Dne 11. 3. 2013 nastoupil Petr Kušnierz do věznice v Litoměřicích k výkonu trestu.⁵⁴ V listopadu 2014 rozhodl Okresní soud v Mostě o propuštění Petra Kušnierze na svobodu na pětiletou podmínku. Krajský soud však začal projednávat další kauzu, ve které je obžalován.

Dne 4. 9. 2012 bylo zahájeno policejní vyšetřování proti dalšímu zaměstnanci RR SZ – řediteli ÚRR SZ a vedoucímu Odboru vnitřních činností ÚRR SZ Pavlu Karlu Markvartovi. VRR SZ dne 21. 9. 2012 odvolal Pavla Karla Markvarta z funkce ředitele ÚRR SZ a po propuštění z vazební věznice s ním byl ukončen pracovní poměr. Pavel Karel Markvart je nadále vyšetřován Policií ČR na svobodě. Spolu s ním byl obviněn také bývalý ředitel ÚRR SZ Petr Vráblík. Oba bývalí ředitelé jsou vyšetřováni kvůli machinacím s evropskými dotacemi. Dne 9. 9. 2014 začal Ústecký krajský soud tento případ projednávat, avšak verdikt soudu doposud nebyl vyneseno. RR SZ se v rámci tohoto probíhajícího soudního řízení s bývalými pracovníky ÚRR SZ přihlásila k náhradě škody (přihlásilo se i MF ČR a ÚK; KK vyzván nebyl, přihlásí se až ve 2. stupni řízení). MF ČR uplatňuje náhradu škody ve výši 775 mil. CZK (tj. cca 28 mil. EUR), RR SZ a ÚK po 628 mil. CZK (tj. cca 22,6 mil. EUR).

Dne 12. 3. 2014 obvinila Policie ČR současnou ředitelku ÚRR SZ Janu Havlicovou ze spáchání přečinu porušení povinností při správě cizího majetku. Obvinění se týká vyplacení odchodného bývalému řediteli ÚRR SZ Pavlu Karlu Markvartovi, který je rovněž stíhán.⁵⁵

---

⁵⁴ *Výroční zpráva Regionálního operačního programu Severozápad za rok 2013* [online]. In: nuts2severozapad.cz. ROP Severozápad - info. Výroční zprávy. [Cit. 12. dubna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2015/07/VZ_ROPSZ_2013_CZ.pdf

⁵⁵ *Výroční zpráva Regionálního operačního programu Severozápad za rok 2014* [online]. In: nuts2severozapad.cz. ROP Severozápad - info. Výroční zprávy. [Cit. 10. srpna 2015]. Dostupné

Fungování jednotlivých ROPů je dlouho terčem oprávněné kritiky, která směřuje jednak k samotnému strukturálnímu uspořádání, jednak ke konkrétním kontroverzním dotačním projektům. Jádrem problému při fungování ROPů spočívá v přílišném vlivu krajských zastupitelů a dalších regionálních politiků na úřednické vedení ROPů i na výběr konkrétních projektů a jejich následnou kontrolu. Tento nevhodný způsob nastavení rozdělování dotační podpory ze strukturálních fondů EU umožnil vytvoření rozsáhlých klientelistických a korupčních sítí, které ve svém výsledku výrazně omezují efektivitu a přínos evropských dotací. Jednotlivé trestní kauzy všech ředitelů ÚRR SZ jsou toho bohužel jasným důkazem.

5 Integrovaný plán rozvoje města

Integrovaný plán rozvoje města (dále jen „IPRM“) je jedním z účinných nástrojů urbánní politiky, který zajišťuje koordinaci odvětvových a územních politik ve městech. Zároveň představuje nástroj pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU s cílem zajistit synergický efekt jednotlivých intervencí podporujících určená města jako póly rozvoje regionu prostřednictvím koncentrace alokace finančních prostředků do geograficky vymezené zóny města nebo v rámci řešení klíčového tématu rozvoje města. V programovém období 2007 - 2013 IPRM patří k nejvýznamnějším koordinačním mechanismům pro intervence ROPů, tematických OP a Integrovaného operačního programu (dále jen „IOP“) cílené na rozvoj měst. Projekty zahrnuté v IPRM budou podpořeny zejména z ROPů, v případě řešení problematiky bydlení z IOP a doplňkově i z tematických OP. Tím je zajištěno synergické působení jednotlivých aktivit, které realizují strategické rozvojové cíle a priority města a umožňují dosažení významné koncentrace investic.

V návaznosti na NSRR ČR dojde v rámci IPRM k propojení aktivit, jakými jsou například rozvoj a adaptace počátečního vzdělávání a posilování lidského kapitálu ve výzkumu a vývoji (OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost), přilákání a udržení talentů a vysoce kvalifikovaných

pracovníků v urbanizovaných oblastech a řešení problému v oblasti sociální integrace v deprivovaných částech měst (OP Lidské zdroje a zaměstnanost), zlepšení stavu jednotlivých složek životního prostředí (OP Životní prostředí), rozvoj podnikání a podpůrných podnikatelských služeb ve městech (OP Podnikání a inovace), rozvoj inovačního potenciálu ve městech (OP Výzkum a vývoj pro inovace), zlepšení fyzického prostředí pro bydlení (IOP).

Cílem IPRM je koordinace aktivit a soustředění zdrojů na řešení nejzávažnějších identifikovaných problémů a využití ekonomického a dalšího rozvojového potenciálu měst. Efektivita spočívá především v smysluplné návaznosti a synergickém efektu jednotlivých aktivit a opatření. Tento integrovaný přístup přináší významný multiplikační efekt, který mobilizuje jak veřejné, tak soukromé zdroje.

5.1 Definice integrovaného plánu rozvoje města

IPRM se rozumí soubor vzájemně obsahově a časově provázaných akcí, které jsou realizovány ve vymezeném území nebo v rámci tematického přístupu ve městech a směřují k dosažení společného cíle či cílů města, obce či lokality. Mohou být podpořeny z jednoho či více operačních programů. IPRM je základním koordinačním rámcem navazujícím na celkovou vizi a strategii rozvoje města za účelem identifikace a řešení problémů rozvojových oblastí města v návaznosti na využití podpory ze strukturálních fondů v programovém období 2007 – 2013.⁵⁶

IPRM má tedy zásadní význam ve vztahu k udržitelnému rozvoji města. Co je udržitelný rozvoj města? Na základě definice Světové komise pro životní prostředí a rozvoj, lze obecně rozvoj považovat za udržitelný tehdy, naplní-li potřeby současné generace, aniž by ohrozil možnosti naplnit potřeby generací příštích.⁵⁷ Udržitelný rozvoj města je ze strany jeho aktérů předvídan a v případě potřeby regulován, přičemž udržitelný rozvoj města je soubor synergie činností,

---

⁵⁶ *Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města* [online]. In: mmr.cz. Podpora regionů a cestovní ruch. Regionální politika. Koncepce a strategie. [Cit. 10. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Metodicky-pokyn-k-Integrovanemu-planu-rozvoje-mest>

⁵⁷ *Strategic Framework for Sustainable Development in the Czech Republic*. Prepared for publication by the Government Council for Sustainable Development in co-operation with the Ministry of the Environment of the Czech Republic. Published by Ministry of the Environment Czech Republic, 2010. 105 s. ISBN 978-80-7212-536-4.

aktivit a investic vykonávaných v daném území všemi aktéry (tedy veřejnou správou, neziskovým a podnikatelským sektorem, veřejností apod.), přičemž je usilováno o vyvážený vztah podmínek pro příznivé životní prostředí (ekologický pilíř), pro hospodářský rozvoj (ekonomický pilíř) a pro soudržnost společenství obyvatel města (sociální pilíř).⁵⁸

5.2 Cílová skupina měst

Pro města nad 50 tis. obyvatel a Mladou Boleslav (tj. města zařazená na seznam nositelů IPRM v rámci ROP) je IPRM podmínkou, aby mohla čerpat prostředky v rámci urbánní prioritní osy/oblasti podpory ROP.

Tab.: Seznam nositelů IPRM v rámci ROP:

NUTS II	Města
Střední Čechy	Kladno, Mladá Boleslav
Jihozápad	Plzeň, České Budějovice
Severozápad	Ústí nad Labem, Most, Děčín, Teplice, Karlovy Vary, Chomutov
Severovýchod	Hradec Králové, Liberec, Pardubice
Jihovýchod	Brno, Jihlava,
Střední Morava	Olomouc, Zlín
Moravskoslezsko	Ostrava, Havířov, Karviná, Frýdek – Místek, Opava

Předkladateli IPRM pro oblast intervence 5.2 IOP, což je intervence zaměřená na zlepšování prostředí na sídlištích, mohou být města nad 20 tis. obyvatel. Bez předložení IPRM nebudou moci prostředky z této oblasti intervence čerpat.

Tab.: Seznam nositelů IPRM v rámci IOP:

NUTS II	Města
Střední Čechy	Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kutná Hora

⁵⁸ PŮČEK, M., KOPITZ, D. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. Vydání 1. Praha: Národní síť zdravých měst České republiky, 2012. 196 s. ISBN 978-80-260-2788-1.

NUTS II	Města
Jihozápad	České Budějovice, Tábor, Písek, Strakonice, Jindřichův Hradec, Plzeň, Klatovy
Severozápad	Karlovy Vary, Sokolov, Cheb, Děčín, Chomutov, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Litvínov, Litoměřice, Jirkov
Severovýchod	Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Hradec Králové, Trutnov, Náchod, Pardubice, Chrudim
Jihovýchod	Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Brno, Znojmo, Hodonín, Břeclav, Vyškov, Blansko
Střední Morava	Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk, Zlín, Kroměříž, Vsetín, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště
Moravskoslezsko	Frýdek – Místek, Havířov, Karviná, Opava, Ostrava, Třinec, Orlová, Nový Jičín, Český Těšín, Krnov, Kopřivnice, Bohumín

Města do 50 tis. obyvatel mohou čerpat prostředky OP prostřednictvím IPRM, pokud to pravidla tohoto OP umožňují.

5.3 Základní podmínky pro přípravu a realizaci IPRM

Zpracovatelem IPRM je město, které je zodpovědné za jeho realizaci. V běžné praxi se nejčastěji takové zpracování strategického dokumentu zadává prostřednictvím veřejné soutěže odborné poradenské společnosti, která má se zpracováním obdobných dokumentů zkušenosti, neboť municipality dlouhodobě nedisponují potřebnými odbornými kapacitami, které by se mohly tvorbě dokumentu tak zásadního významu věnovat. Město se pak stává hlavním partnerem, který dodává potřebné podklady, myšlenky, vize, data apod., avšak břímě samotného utřídění a zpracování předložených dat je na bedrech externího zhotovitele. IPRM musí vycházet ze strategických a rozvojových dokumentů města jako je např. územní plán, strategický plán udržitelného rozvoje města, generel bezbariérovosti, generel na podporu a rozvoj cyklodopravy, plán udržitelné městské mobility a další. S těmito dokumenty musí být IPRM v souladu. Při přípravě, zpracování a realizaci IPRM město musí respektovat

princip partnerství a zapojení veřejnosti, tedy jsou v rámci tvorby IPRM realizována nejrůznější veřejná projednání, diskusní fóra, kde může odborná i laická veřejnost, podnikatelská a nezisková sféra vyjádřit své názory, podněty či připomínky. IPRM musí být integrovaným řešením, které přinese synergické efekty, čímž se rozumí, že jednotlivé projekty a aktivity spolu budou vzájemně provázány jako logický celek a potřeba jejich realizace bude mít logické a kvalitativní zdůvodnění. IPRM musí naplnit pevně stanový obsah a formální strukturu a dále se v rámci jeho zpracování musí doložit povinné přílohy a dodržení zásad pro přípravu a zpracování IPRM. Vymezená zóna pro IPRM musí splňovat přesně definovaná kritéria, v případě IPRM předkládaných v rámci ROP musí minimální podíl prostředků ROP na celkovém finančním objemu IPRM činit 10 mil. EUR, v případě IPRM předkládaných v rámci IOP musí minimální podíl prostředků IOP na celkovém finančním objemu IPRM činit 3 mil. EUR pro města nad 50 tisíc obyvatel a 2 mil. EUR pro města od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel.

5.4 Obsah a struktura IPRM

Aby se IPRM mohl stát široce akceptovatelným dokumentem jak ze strany jeho předkladatele a veřejnosti, tak z pohledu příslušného ŘO, je nutné dodržet závazné požadavky na jeho obsah a strukturu, jimiž jsou:

- prezentace souladu s nadřazenými strategickými dokumenty města včetně územního plánu,
- analýza současné ekonomické a sociální situace města, SWOT analýza. Na jejich základě budou identifikovány a vymezeny městské zóny nebo tematické oblasti, do kterých se budou soustřeďovat intervence,
- zdůvodnění výběru zóny/tématu na základě strategie rozvoje města a ekonomické a sociální analýzy situace města,
- popis zóny/tématu, analýza sociálně-ekonomické situace zóny (tématu) – analýza území,
- popis problémů, které je nutno v území řešit, stanovení cíle a strategie řešení s ohledem na priority OP,
- popis opatření a aktivit, které vedou k dosažení cílů IPRM v jednotlivých prioritních oblastech – indikativní seznam projektových záměrů, včetně návrhů identifikace příslušných OP, prioritních os a opatření,

- popis očekávaných výsledků a výstupů včetně relevantních indikátorů,
- časový harmonogram a návaznost jednotlivých aktivit,
- finanční plán včetně popisu způsobu financování, který zahrnuje kromě intervencí ze strukturálních fondů i ostatní finanční zdroje,
- popis administrativní kapacity a způsobu řízení IPRM (včetně organizačního schématu),
- popis realizace partnerství, zapojení partnerů při tvorbě a realizaci IPRM,
- popis transparentního způsobu výběru projektových záměrů/projektů v rámci jednotlivých aktivit do IPRM,
- doložení schopnosti města realizovat IPRM – závazek kofinancování,
- vliv IPRM na horizontální témata,
- analýza rizik,
- mapa území celého města s jasným vyznačením zóny.

Jednotlivé OP, ve kterých je IPRM realizován, disponují vlastními upřesňujícími příručkami, jaké konkrétní formální a praktické části má dokument obsahovat. Příkladem je ROP Severozápad, který má pro tvorbu IPRM metodický manuál s názvem „Postupy pro vypracování IPRM“. Každý z nositelů IPRM v ROP Severozápad má tedy povinnost tento manuál respektovat a IPRM předložit v takové podobě, aby s ním byl v souladu.

5.5 Typy IPRM a kritéria pro výběr zón

Na základě socioekonomické analýzy a svých priorit vymezí město v IPRM zónu/téma. Geograficky vymezená zóna pro realizaci IPRM je souvislá plocha na území města. Z tohoto hlediska existují následující typy IPRM:

1) IPRM pro řešení problémů zóny charakterizované jako:

- a) území pro intervence v oblasti bydlení v rámci oblasti intervence 5.2 IOP – aby mohl být tento typ IPRM realizován, je nezbytné, aby vybraná zóna splňovala alespoň jedno z následujících kritérií, která vycházejí z čl. 47 nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 a musí zahrnovat nejméně 500 bytových jednotek:⁵⁹

⁵⁹ Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení

- vysoká míra chudoby a vyloučení,
- vysoká míra dlouhodobé nezaměstnanosti,
- neuspokojivý demografický vývoj,
- nízká úroveň vzdělání, významné nedostatky v oblasti dovedností a velký počet studentů, kteří předčasně opouštějí školu,
- vysoká úroveň kriminality a delikvence,
- obzvláště znečištěné životní prostředí,
- nízká míra hospodářské aktivity,
- velký počet přistěhovalců, etnických skupin a příslušníků menšin nebo uprchlíků,
- poměrně nízká úroveň hodnoty nemovitostí,
- vysoká energetická náročnost budov.

Tento typ IPRM byl uplatněn např. u Statutárního města Karlovy Vary, kdy řešenou zónou IPRM v IOP se stala městská část Karlových Var – Stará Role. IPRM v tomto případě řeší komplexní revitalizaci problémových sídlišť a rekonstrukce či modernizace technického stavu bytových domů v těchto sídlištích, a to bez ohledu na jejich stavební technologii. Statutární město Karlovy Vary na tuto aktivitu získalo více jak 100 mil. Kč.

b) deprivované území v rámci ROP - aby mohl být tento typ IPRM realizován, je nezbytné, aby deprivované území vykazovalo ve vztahu k průměrným hodnotám města nebo v regionálním kontextu nepříznivé hodnoty min. 2 ukazatelů uvedených ad 1a) doplněných o následující ukazatele:

- nízká vybavenost veřejnými službami,
- výskyt zanedbaných a nevyužívaných areálů,
- nízká úroveň obslužných a administrativních funkcí.

c) území s vysokým potenciálem růstu v rámci ROP - aby mohl být tento typ IPRM realizován, je nezbytné, aby území

Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj. In: EUR-Lex. Přístup k právu Evropské unie [online]. [Cit. 10. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R1828&qid=1440944154216&from=CS>

s vysokým potenciálem růstu bylo charakterizované některými z následujících ukazatelů:

- vysoká koncentrace ekonomických aktivit,
- vysoký potenciál pro stimulaci podnikání a rozvoj služeb,
- vysoká koncentrace vzdělávacích aktivit,
- velký význam v systému dopravní obslužnosti, která umožňuje mobilitu obyvatel a má přínos pro rozvoj města,
- vysoký význam pro zajištění zdravotních, sociálních, kulturních a vzdělávacích potřeb obyvatel – zvýšení kvality života ve městech,
- výrazné uplatnění obslužných a administrativních funkcí,
- vysoký inovační potenciál, především ve vztahu k rozvoji podnikatelského sektoru a vzdělávacích institucí, zacílený na vzájemnou synergii jejich rozvoje.

2) IPRM pro řešení tematického problému – pro tematicky vymezený IPRM město zvolí ukazatele, které primárně odůvodňují potřebnost intervence. Pro zajištění co největších synergických efektů se v rámci ROP musí zónově zaměřený IPRM zabývat přínosem alespoň 3 z 6 prioritních oblastí. U tematického přístupu v ROP se IPRM musí zabývat jednou prioritní oblastí a doplňkově se může zabývat i druhou prioritní oblastí. U zónově zaměřeného IPRM směřujícího do oblasti intervence 5.2 v IOP se může IPRM zabývat pouze některou z prioritních oblastí. Indikativní výčet aktivit prioritních oblastí IPRM:

Ekonomický rozvoj

- podpora malých a středních podniků a drobných podnikatelů včetně využívání nástrojů finančního inženýrství,
- posilování kapacit pro výzkum, vývoj a inovace ve městech,
- komplexní řešení podpory inovačního podnikání a transferu technologií,
- podpora spolupráce veřejného a soukromého sektoru ve výzkumu a vývoji,
- investiční příprava území pro podnikání a výstavba podnikatelských nemovitostí,
- podpora vzdělávání ve vazbě na zaměstnanost,

- zvyšování kvality pracovní síly,
- zlepšení podmínek pro cestovní ruch ve městech - doplnění kulturní, sportovní a/nebo zábavní infrastruktury v centrech měst nebo ve vazbě na stávající turistické cíle/památky.

Sociální integrace

- boj s vysokou a dlouhodobou nezaměstnaností,
- lepší zaměstnanost prostřednictvím zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy,
- příprava pracovníků na ekonomiku založenou na znalostech,
- doplnění kapacit a zvýšení kvality vzdělávací infrastruktury všech stupňů,
- podpora sociálního začlenění a rovných příležitostí,
- infrastruktura pro služby osobám se sníženou schopností pohybu a/nebo orientace,
- infrastruktura prevence sociálně-patologických jevů (zejména u mládeže),
- tvorba systémů sociálních služeb ve městech (vazbě na komunitní plánování),
- budování měst bez bariér, vytváření rovných podmínek mobility pro všechny,
- opatření pro začlenění znevýhodněných skupin obyvatel na trh práce a do společnosti,
- infrastruktura pro zvýšení bezpečnosti občanů.⁶⁰

Životní prostředí

- ochrana ovzduší,
- ochrana vod,
- ochrana před hlukem,
- zvýšení kvality urbanizované krajiny,
- doplnění a/nebo zvýšení kvality urbánní zeleně ve městech,

---

⁶⁰ Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města [online]. In: mmr.cz. Podpora regionů a cestovní ruch. Regionální politika. Koncepce a strategie. [Cit. 15. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Methodicky-pokyn-k-Integrovanemu-planu-rozvoje-mest>

- individuální zakládání a obnova parků a další trvalé nelesní zeleně,
- opatření k ochraně přírody ve městech a jejich bezprostředním okolí,
- budování systémů nakládání s odpady,
- využívání obnovitelných zdrojů energie ve městech,
- optimalizace hospodaření s energiemi (snižování energetické náročnosti),
- protipovodňová opatření,
- zvýšení kvality krizového řízení a prevence rizik.

Přitažlivá města

- obnova zanedbaných území města pro podnikání a/nebo služby,
- úprava a obnova zanedbaných nebo nedostatečně využívaných prostranství,
- zvýšení kvality exponovaných veřejných prostranství ve městech,
- zvýšení kvality zón bydlení a veřejných služeb,
- budování a/nebo zvýšení kvality infrastruktury pro kulturu, volný čas nebo cestovní ruch,
- ochrana a obnova památek a jejich využití pro kulturu, volný čas nebo cestovní ruch.

Dostupnost a mobilita

- zklidňování dopravy,
- zvýšení bezpečnosti, zvýšení výkonu a kvality veřejné dopravy ve městech,
- podpora využívání „měkkých“ forem dopravy (cyklo, pěší),
- podpora ekologických a energeticky méně náročných forem dopravy,
- budování a posilování systémů integrované veřejné dopravy ve městech (intenzifikace a rozšiřování IDS i za hranice měst),
- investice do technicko-organizačních opatření při řízení veřejné městské dopravy,
- budování přestupních terminálů, budování systémů Park&Go a Park&Ride,

- budování a/nebo zvýšení kapacity tras veřejné městské dopravy napojujících významná rozvojová území ve městech (pro bydlení i podnikání),
- budování a/nebo rekonstrukce technického zázemí podniků/organizací veřejné městské dopravy,
- napojení nových zón pro bydlení, podnikání, kulturu nebo volný čas veřejnou dopravou,
- řešení problematiky parkování.

Správa věcí veřejných

- „smart governance“ města a regiony,
- integrovaný přístup k udržitelnému rozvoji měst,
- účast občanů,
- sítě a výměna zkušeností.

5.6 Postupy a principy přípravy a realizace IPRM

Město ustaví pro přípravu, zpracování a realizaci IPRM řídicí výbor IPRM (dále jen „ŘV IPRM“) při respektování principu partnerství. ŘV IPRM má svůj statut a jednací řád a schází se dle potřeby, min. však 1x ročně. Personální obsazení ŘV IPRM zpravidla schvaluje rada/zastupitelstvo města. Do kompetencí ŘV IPRM např. patří: projednání IPRM před jeho předložením orgánům města ke schválení, projednání a výběr dílčích projektů k realizaci v rámci IPRM a zajištění jejich projednání v orgánech města, navrhuje kritéria pro výběr projektů ke schválení zastupitelstvu města, projednání monitorovací zprávy za IPRM a zajištění jejího projednání v orgánech města, posouzení a schválení návrhů na změny IPRM, podstatné změny IPRM předkládá ke schválení zastupitelstvu/radě města před jejich předložením příslušnému ŘO apod. Partneři mohou být např. orgány krajské samosprávy, orgány státní správy, zástupci podnikatelských subjektů, neziskové organizace, vysoké školy a významné instituce, atd. Potencionální partneři jsou osloveni veřejnou výzvou, cestou informační kampaně nebo jiným efektivním a transparentním způsobem. Město může zřídit též pracovní skupiny pro jednotlivé aktivity či projektové záměry realizované v rámci IPRM.

5.6.1 Řízení přípravy, zpracování a realizace IPRM

Město určí subjekt (manažera) pro IPRM, který bude odpovědný za administrativní zajištění přípravy, zpracování a realizaci IPRM. Jmenování manažera IPRM podléhá schválení ŘV IPRM a příslušnými orgány města. Mezi kompetence manažera IPRM patří účast na jednání ŘV IPRM a jednání pracovních skupin, předkládání zápisů z jednání pracovních skupin ŘV IPRM, příprava monitorovací zprávy ve spolupráci s pracovními skupinami a její předložení ŘV IPRM a radě/zastupitelstvu města ke schválení, zodpovědnost za přípravu a schvalování ročních monitorovacích zpráv.

Na základě analýz, strategií a dalších podkladů město zpracuje IPRM (zvolí zónu/téma, stanoví cíle IPRM a strategii k jejich dosažení, zapojí partnery, atd.).⁶¹

Transparentním způsobem popsaným v IPRM, při respektování pravidel národního a komunitárního práva, město dále vybere projektové záměry/projekty, které nejlépe naplňují strategické záměry města a priority definované v IPRM. Přitom bude město dbát na efektivní čerpání strukturálních fondů EU, na veřejný zájem, na zabránění neoprávněných zisků a na dosažení synergického efektu.

Město uskuteční veřejné projednání návrhu IPRM. Bude informovat o strategických záměrech, cílech a prioritách, a oblastech aktivit a možnostech zapojení ve fázi přípravy, zpracování a realizace IPRM. Návrh IPRM projedná a schválí zastupitelstvo města.

5.7 Postup při hodnocení a schvalování IPRM

Město předkládá IPRM ŘO ROP na základě vyhlášené výzvy k předkládání IPRM. IPRM v rámci oblasti intervence 5.2 IOP předkládá město na základě vyhlášené výzvy ŘO IOP. Výzva vychází z podmínek stanovených ROP, respektive IOP a z podmínek stanovených metodickým pokynem pro zpracování IPRM. Délku trvání výzvy stanoví ŘO ROP, respektive ŘO IOP. ŘO IOP může rozdělit výzvu k předkládání IPRM do dvou kol. Město může předložit jeden nebo více IPRM.

---

⁶¹Technoexport a. s. pro zahraniční obchod. *Integrovaný plán rozvoje města Karlovy Vary*. Červen 2008. 131s. Located at: Odbor strategií a dotací Magistrátu města Karlovy Vary

5.7.1 Hodnocení IPRM

IPRM předkládaný do ROP (resp. IOP) hodnotí hodnotící komise ŘO ROP (resp. ŘO IOP). Tato komise je jmenována ŘO ROP (resp. ŘO IOP) a sestává ze zástupců za ROP (resp. IOP) a zástupců za dotčené tematické OP (případně MMR ČR) s hlasem poradním. Členy komise za dotčené tematické OP (případně MMR ČR) jmenuje ŘO ROP (resp. ŘO IOP) na základě doporučení dotčených ŘO tematických OP.

IPRM je posuzován jako celek, v rámci komplexního hodnocení nejsou posuzovány jednotlivé dílčí projekty IPRM. IPRM je hodnoceno z 3 hledisek:

- 1) posouzení formálních náležitostí,
- 2) posouzení přijatelnosti IPRM,
- 3) hodnocení kvality IPRM pomocí výběrových kritérií.

5.7.2 Kritéria pro hodnocení IPRM

Posouzení formálních náležitostí IPRM

Posouzení formálních náležitostí provádí ŘO ROP, respektive ŘO IOP. Kontrolováno je splnění zejména následujících kritérií:

- úplnost žádosti,
- úplnost povinných příloh k žádosti, které stanoví vyhlášená výzva.

V případě neúplné žádosti bude město vyzváno k provedení nápravy ve stanovené lhůtě. Nesplnění kritérií formálních náležitostí je důvodem k odmítnutí žádosti o finanční podporu IPRM.

Posouzení přijatelnosti IPRM

IPRM je přijatelné pokud zejména:

- splňuje základní podmínky pro zpracování IPRM,
- aktivity/projektové záměry/projekty IPRM jsou svým zaměřením v souladu s cíli dotčených oblastí podpory ROP a IOP,
- nemá prokazatelně negativní vliv na žádné z horizontálních témat,
- má prokazatelně úplný nebo převažující dopad na dané město,
- bude realizován v souladu s časovým vymezením programového období 2007-2013 a je v souladu s příslušnou legislativou ČR a EU.

Nesplnění kritérií přijatelnosti nositelem (předkladatelem) IPRM je důvodem pro odmítnutí návrhu IPRM.

Hodnocení kvality IPRM pomocí výběrových kritérií

Kvalita IPRM je hodnocena na základě výběrových kritérií, schválených jednotlivými monitorovacími výbory ŘO OP. Výběrová kritéria jsou po schválení příslušnými monitorovacími výbory ŘO OP zveřejněna, nejpozději před vyhlášením výzvy k předkládání IPRM. Pomocí výběrových kritérií jsou hodnoceny například následující oblasti: socioekonomická analýza, vymezení zóny/tématu, soulad IPRM s nadřazenými dokumenty, přínos aktivit IPRM do prioritních oblastí – komplexnost a synergie, harmonogram aktivit, přiměřenost výdajů k navrhovaným opatřením a cílům IPRM, zejména s ohledem na plnění indikátorů, popis administrativní kapacity (organizace a způsob řízení), způsob budování partnerství, způsob výběru projektových záměrů/projektů městem, analýza rizik, horizontální témata.

Na základě výsledků bodového hodnocení je sestaveno pořadí IPRM. Z důvodu zabránění rozmělnění poskytované podpory jsou podpořeny pouze nejlepší IPRM vzešlé ze soutěže všech předložených IPRM.

5.7.3 Schvalování IPRM

IPRM schvaluje na návrh hodnotící komise ŘO příslušného ROP (Výbor Regionální rady), v případě IPRM předkládaných v rámci oblasti intervence 5.2 IOP tak činí ŘO IOP. V okamžiku, kdy ŘO příslušného OP vysloví IPRM podporu, uzavře s nositelem IPRM smlouvu o realizaci IPRM. Smlouva o realizaci IPRM je závazným dokumentem a nástrojem řízení pro průběh realizace IPRM. Smlouvu uzavírá na konkrétní IPRM ŘO s městem, jehož IPRM byl jeho nejvyšším orgánem schválen k realizaci. Smlouva obsahuje zejména výši poskytovaných finančních prostředků na realizaci IPRM, časový harmonogram realizace IPRM, monitorovací indikátory IPRM, způsob proplácení finančních prostředků a další ustanovení směřující k popisu administrace IPRM. Smlouva může v příloze obsahovat výčet dílčích projektů (včetně náhradních dílčích projektů), které budou realizovány v rámci IPRM včetně jejich finanční výše a harmonogramu realizace. Uzavření smlouvy o realizaci IPRM musí schválit

zastupitelstvo města za příslušného nositele (město), přičemž smlouvu o realizaci IPRM podepisuje statutární zástupce města.⁶²

5.8 Realizace IPRM

Město provádí výběr projektových záměrů/projektů transparentním způsobem, popsáním v IPRM, při respektování pravidel národního a komunitárního práva. Přitom musí město dbát na efektivní čerpání strukturálních fondů, na veřejný zájem, a bránit neoprávněným ziskům a na dosažení synergického efektu. V případě projektových záměrů dopracuje město, případně jiní příjemci (partneři města), tyto projektové záměry do podoby dílčích projektů. Město potvrdí, že předkládaný projekt je součástí a v souladu s cíli a prioritami IPRM.

5.8.1 Předkládání projektů zařazených v IPRM do OP

Po schválení IPRM, ŘO ROP, resp. ŘO IOP, pravidelně vyhlašuje specifickou výzvu k předkládání dílčích projektů zařazených v příslušném IPRM, případně vyhlásí výzvu kontinuální. Na základě této výzvy jsou ŘO ROP, resp. ŘO IOP, předkládány dílčí projekty naplňující IPRM. Dílčí projekty směřující do jiných prioritních os ROP, resp. IOP, jsou předkládány jako individuální projekty v rámci individuálních výzev vyhlašovaných pro tyto prioritní osy ROP, resp. IOP. Příjemci dílčích projektů mohou být pouze subjekty definované mezi příjemci dané oblasti podpory/prioritní osy ROP, resp. IOP. ŘO ROP a IOP, příp. ŘO tematického OP v případě dílčích projektů, předkládaných jinými příjemci než městem – nositelem IPRM, má oprávnění vyžadovat potvrzení města – nositele IPRM, že projekt je součástí a v souladu se schváleným IPRM.

Město, případně další partneři v rámci IPRM, mohou předkládat projekty zahrnuté do IPRM rovněž do tematických OP, případně IOP, a to v rámci standardních výzev pro jednotlivé oblasti podpory. Příjemci projektů v rámci tematických OP (včetně IOP) mohou být pouze subjekty definované mezi příjemci dané oblasti podpory tematických OP (IOP). Projekty jsou hodnoceny

---

⁶² *Postupy pro vypracování IPRM* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Pro žadatele. Výzvy a dokumentace. Aktuální výzvy. Přílohy příručky pro žadatele. [Cit. 16. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/pro-zadatele/vyzvy-a-dokumentace/aktualni-vyzvy-2/vyzva-c-61>

dle pravidel jednotlivých tematických OP (IOP). Na základě Usnesení vlády ČR ze dne 13. 8. 2007 č. 883 k hlavním zásadám pro přípravu, schvalování a hodnocení IPRM, získávají takové projekty bonifikaci ve výši 10%.

Projekty v rámci urbánní prioritní osy/oblasti podpory ROP, které projdou formální kontrolou a kontrolou přijatelnosti a splní minimální požadované kvalitativní hodnocení, budou schváleny a podpořeny finančními prostředky.

5.8.2 Realizace projektů zahrnutých do IPRM

Město a další předkladatelé dílčích projektů připravují a realizují dílčí projekty v souladu s harmonogramem stanoveným v IPRM. Město s využitím řídicí struktury IPRM a manažera IPRM koordinuje aktivity jednotlivých projektů tak, aby bylo dosaženo cílů IPRM s maximálním využitím synergických efektů vyplývajících z koordinace mezi projekty. ŘO jednotlivých OP standardním způsobem provádí kontrolu a monitorování jednotlivých projektů a na základě prokázaných výdajů poskytují platby příjemcům dílčích projektů. Pro každý dílčí projekt zařazený do IPRM se uzavírá samostatná smlouva o poskytnutí finančních prostředků a o podpoře projektu ze strukturálních fondů EU. Tato smlouva má obdobný obsah a náležitosti jako smlouva o realizaci IPRM.

Dílčí projekt IPRM má stejný administrativní průběh jako projekt individuální. Projektový cyklus, manažerské řízení a proces získání dotace se řídí stejnými pravidly jako u projektů, které nejsou součástí integrovaného cílení investic.

Nespornou výhodou realizace projektů, které jsou zařazené do IPRM je fakt, že tyto projekty mají předrezervovány finanční prostředky, a to právě díky již schválené strategii, do které jsou indikativně zařazené. Další výhodou je koncentrace finančních prostředků do území, které bylo vybráno na základě řady kritérií jako nejvhodnější, s nejvyšší potřebou investic do projektů majících za následek zvýšení kvality života obyvatel v tomto území. Další výhodou spatřuji v zakotvení povinné organizační a řídicí struktury, která monitoruje přípravu a realizaci projektů zařazených do IPRM (manažer IPRM, ŘV IPRM, pracovní skupiny).

Naopak velkou nevýhodou jsou jakékoliv změny ve schválených dílčích projektech zařazených v IPRM, neboť všechny tyto změny mají za následek změny v primárním dokumentu IPRM. Problém také nastává v případě, kdy

projekt zařazený do IPRM z nějakých důvodů nechce nebo nemůže nositel IPRM realizovat (např. nedostatek finančních prostředků na kofinancování, výskyt jiné naléhavé potřeby pro provedení investice apod.). V současnosti neexistuje precedent pro řešení situace, při níž by došlo k nerealizaci dílčího projektu IPRM, a zdali by tím došlo ke ztrátě celé alokace pro IPRM, která je zasmulvněna smlouvou o realizaci IPRM nebo pouze ke ztrátě alokace na daný projekt. Přesný výklad k takovému příkladu by muselo pravděpodobně poskytnout MMR ČR jako NOK.

5.9 Monitorování realizace IPRM

Město s využitím řídicí struktury IPRM a manažera IPRM provádí monitorování realizace jednotlivých projektů a IPRM jako celku. Současně monitoruje celkový kontext IPRM a může navrhopat změny ve schváleném IPRM. Město každý rok zpracuje monitorovací zprávu, ve které zhodnotí postup realizace IPRM. Monitorovací zpráva musí obsahovat hodnocení celkového kontextu IPRM v rámci města a regionu. Součástí zprávy je přehled schválených a realizovaných projektů a plnění podmínek IPRM včetně plnění indikátorů, dodržení časového harmonogramu a finančního plánu. Na základě hodnocení dosaženého pokroku v realizaci IPRM a hodnocení kontextu v rámci města a regionu může město v monitorovací zprávě navrhopat změny IPRM. Monitorovací zprávu o pokroku v realizaci IPRM schvaluje zastupitelstvo města. Město monitorovací zprávu předkládá příslušnému ŘO ROP, resp. ŘO IOP, ŘO tematického OP ke schválení.

ŘO ROP, resp. ŘO IOP, popř. v součinnosti s ŘO relevantních OP, do kterých směřují projekty z IPRM, provádí hodnocení realizace IPRM. V případě neuspokojivého průběhu realizace IPRM příslušný ŘO podá zprávu ostatním ŘO a může pozastavit příjem dalších projektů příslušného IPRM, či financování stávajících projektů, dokud město nesjedná nápravu nebo nenavrhopat odpovídající řešení, zajišťující dosažení cílů IPRM a příslušných dílčích projektů. Město může navrhopat změny IPRM, pokud jsou v souladu s podmínkami a zajišťují dosažení

cílů IPRM. Změny podléhají schválení ze strany ŘO ROP, resp. ŘO IOP, případně ve spolupráci s ŘO tematického OP.⁶³

5.10 Zhodnocení přínosu IPRM

IPRM představují v programovém období 2007 – 2013 nejvýznamnější koordinační nástroj pro intervence jak z regionálních, tak tematických OP cílených na urbánní problematiku. Do IPRM směřuje 3,9 % z celkového objemu schválených finančních prostředků. Cílem IPRM je koordinace aktivit a soustředění zdrojů na řešení nejzávažnějších identifikovaných problémů na území měst.

Celkem 41 měst získalo finanční prostředky ze strukturálních fondů EU na realizaci IPRM z IOP ve výši 5,4⁶⁴ mld. Kč. Tato částka představuje více než 12 % celkové alokace IOP na programové období 2007 – 2013. V regionálních OP je aktuálně realizováno celkem 28 IPRM. Alokace všech schválených IPRM v regionálních OP činí 12,7 mld. Kč. IPRM s největším objemem prostředků jsou realizovány ve městech Chomutov, Brno, Karviná, Liberec, Ostrava, Kladno a Olomouc.

Obecně se domnívám, že IPRM byly a v některých případech stále jsou pro česká města pozitivním nástrojem pro zmírnění disparit mezi regiony i uvnitř těchto regionů.⁶⁵

6 Programové období 2014 - 2020

V programovém období 2014 – 2020 bude ČR disponovat z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESI fondy“) s téměř 24 mld. EUR. Evropské fondy tak i nadále v ČR zůstávají významným investičním nástrojem. Vezmeme-li zároveň v potaz, že populace ČR čítá přibližně 2,1 % obyvatelstva EU, dojdeme k závěru, že přiděl finančních prostředků určených pro ČR je v

---

⁶³ *Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města* [online]. In: mmr.cz. Podpora regionů a cestovní ruch. Regionální politika. Koncepce a strategie. [Cit. 18. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Metodicky-pokyn-k-Integrovanemu-planu-rozvoje-mest>

⁶⁴ Alokace IPRM je přepočítána směnným kurzem Evropské centrální banky 27,50 CZK/EUR k 6. 1. 2014.

⁶⁵ *Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti dosažené v tematických oblastech v letech 2007 - 2013*. Zpracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Evaluační jednotka NSRR. Odbor řízení a koordinace NSRR. Oddělení evaluace a řízení projektů. 2014. 82 s.

rámci EU vysoce nadprůměrný. ČR se tak řadí mezi státy s nejvyšší přidělenou alokací v přepočtu na jednoho obyvatele.

6.1 Co je nového v programovém období 2014 – 2020

Programové období 2014 – 2020 ze značné části pokračuje v systému využívání evropských fondů. Přesto v tomto období došlo k některým změnám, které se týkají evropské i české úrovně. Jejich cílem je zlepšení fungování celého systému tak, aby poskytované peníze byly lépe a prospěšněji využity. Hlavním společným motivem zavedení těchto novinek jsou především zkušenosti z minulosti a z nich vyplývající snaha zefektivnit a zjednodušit čerpání evropských peněz.

Na evropské úrovni se hlavní změna týká především zahrnutí do té doby samostatně fungujících fondů, tj. Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „EZFRV“) a Evropského námořního a rybářského fondu (dále jen „ENRF“) pod jednotný rámec ESI fondů (v tomto období jich tedy bude 5, a to: ERDF, ESF, FS/KF, EZFRV a ENRF), navázání čerpání z ESI fondů na cíle strategie Evropa 2020⁶⁶ a zavedení zastřešujícího strategického dokumentu Dohody o partnerství ve všech členských státech, která nahrazuje NSRR ČR z období 2007 – 2013. Mezi další stěžejní změny v tomto období patří snížení počtu cílů na dva, a to Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce (vypadl tedy cíl Konvergence) a dále vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů. Výčet změn tímto samozřejmě nekončí, zdůraznila jsem opravdu jen ty zásadní.⁶⁷

Na české úrovni zřejmě došlo k nejvýraznější změně v oblasti redukce počtu OP. Došlo ke snížení počtu tematických OP a ustavení jednoho Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“) na místo původních 7 ROPů. Pro období 2014 – 2020 bude mít ČR pro čerpání peněz z ESI

---

⁶⁶ Evropa 2020 - je desetiletá strategie EU, která byla zahájena v roce 2010 a jejímž cílem je dosáhnout hospodářského růstu a větší zaměstnanosti. Nemá však sloužit pouze k překonání současné krize, ze které se evropské ekonomiky začínají postupně zotavovat. Má také pomoci vyřešit nedostatky současného modelu hospodářského růstu a vytvořit podmínky pro inteligentní a udržitelný růst, který podporuje sociální začlenění. Za tímto účelem bylo v rámci strategie stanoveno pět hlavních cílů, které musí EU do konce tohoto desetiletí dosáhnout. Ty se týkají zaměstnanosti, výzkumu a vývoje, otázek klimatu a energetiky, vzdělávání, sociálního začleňování a snižování chudoby.

⁶⁷ *An introduction to EU Cohesion Policy 2014 – 2020*. Cohesion Policy European Commission. June 2014.

fondů k dispozici tyto OP: OP Doprava, IROP, OP Podnikání a inovace, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Životní prostředí, OP Zaměstnanost, OP Technická pomoc, Program rozvoje venkova, OP Praha – pól růstu, OP Rybářství a programy Evropské územní spolupráce. V rámci snahy o zjednodušení systému implementace byla zavedena koncepce jednotného metodického prostředí, která má zajistit stejná pravidla pro celý systém čerpání z ESI fondů. Novinkou je i rozšířené fungování monitorovacího systému, které povede ke zjednodušení dotační administrativy.

6.2 Dohoda o partnerství

Tento dokument určuje hlavní priority a základní nastavení čerpání z ESI fondů každého členského státu EU a jeho struktura je pevně nastavena z evropské úrovně. Dohoda o partnerství (dále jen „DoP“) analyzuje na základě evropských, národních i regionálních strategických dokumentů současnou socioekonomickou situaci ČR, disparity, rozvojové potřeby a potenciál. Definiuje priority a očekávané výsledky pro celé programové období. Tato analýza je klíčovým ukazatelem, kam bude směřována podpora z ESI fondů. Součástí DoP je dále nastavení klíčových prvků implementace ESI fondů – koordinační mechanismy, předběžné podmínky, snížení administrativní zátěže či integrované přístupy. DoP je vzhledem ke svému charakteru zastřešujícího strategického dokumentu určující a svým obsahem závazná i pro jednotlivé OP ESI fondů. Hierarchicky jim je nadřazena a tyto OP z ní svým zaměřením vycházejí. Česká DoP byla schválena ze strany EK dne 26. 8. 2014, čímž byl ukončen několikaletý proces přípravy a vyjednávání tohoto dokumentu.

6.3 Integrované přístupy a územní dimenze

Hlavním smyslem územní dimenze je koncentrace prostředků z ESI fondů ve specifických typech území. Takový přístup podpoří regionální konkurenceschopnost ČR a přispěje k vyrovnání územních disparit. Realizace územní dimenze bude probíhat prostřednictvím projektů v rámci výzev zacílených na konkrétní typy území nebo integrovanými nástroji naplňovanými integrovanými projekty.

V českém prostředí bude integrovaný přístup s využitím ESI fondů realizován prostřednictvím 3 integrovaných nástrojů, tj. Integrovaných územních

investic (dále jen „ITI“), Integrovaný plánů rozvoje území (dále jen „IPRÚ“) a Komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen „CLLD“). Použití příslušného integrovaného nástroje bude možné na základě zpracované a schválené integrované strategie, která musí primárně vycházet ze specifických cílů/opatření programů ESI fondů, identifikovaných pro dané území Národním dokumentem k územní dimenzi (dále jen „NDÚD“). Alokace finančních prostředků na územní dimenzi vyčleněné v jednotlivých OP jsou uvedeny v NDÚD.

6.3.1 Integrované územní investice

ITI budou v ČR využity v největších metropolitních oblastech celostátního významu, včetně jejich funkčního zázemí. Jádry metropolitních oblastí, území s koncentrací nad 300 tis. obyvatel, jsou největší města ČR – Praha, Brno, Ostrava a Plzeň. S ohledem na míru koncentrace obyvatelstva a charakter problémů jsou k těmto centrům přiřazeny i oblasti Ústecko – Chomutovské, Olomoucké a Hradecko – Pardubické aglomerace. Cílem integrované strategie je soustředění pozornosti na klíčové tematické okruhy rozvoje, které jsou specifické pro danou metropolitní oblast a jsou v souladu s cíli a prioritami EU. Mezi hlavní nosná témata spojující jádrová města aglomerací s jejich funkčním zázemím patří zejména doprava, vzdělávání a trh práce, propojení výzkumných kapacit a aplikace jejich výstupů do praxe, inovace a podnikání, oblast životního prostředí včetně technické infrastruktury. ITI budou zaměřeny převážně na realizaci větších strategických projektů, které mají významný dopad na řešená území. Podpořeny budou i vhodné menší projekty pro dosažení žádoucích synergických efektů.

6.3.2 Integrované plány rozvoje území

IPRÚ představují nástroj pro udržitelný rozvoj regionálních pólů růstu s přirozeným spádovým územím, jež se nacházejí mimo metropolitní oblasti využívající nástroj ITI. Nástroj IPRÚ bude možné realizovat v Českých Budějovicích, Jihlavě, Karlových Varech, Zlíně, Mladé Boleslavi, Liberci a Jablonci nad Nisou pro území zahrnující město a jeho funkční zázemí. V těchto územích budou řešeny intervence se zaměřením na veřejné služby (především sociální a zdravotní), vzdělávání a trh práce, dopravní obslužnost či zvýšení atraktivity prostředí prostřednictvím intervencí do nemovitých kulturních památek.

IPRÚ jsou de facto nástupci IPRM implementovaných v období 2007 - 2013, avšak s tím rozdílem, že IPRÚ řeší širší území než konkrétní zónu či oblast města, finanční prostředky na jejich realizaci pochází od několika různých OP, musí prokázat integrovanost projektů do nich zařazených a jsou více orientovány na výsledky a vyšší měřitelnost přínosu takto podpořených projektů. Větší důraz je také kladen na princip partnerství při přípravě a realizaci IPRÚ. Odlišností je zajisté fakt, že nástroj IPRÚ není striktně zakotven v DoP, jedná se o ryze český nástroj pro čerpání dotací z ESI fondů.

6.3.3 Komunitně vedený místní rozvoj

CLLD je místní rozvoj vedený místními akčními skupinami (dále jen „MAS“), který se uskutečňuje na základě integrovaných a víceodvětvových strategií místního rozvoje zaměřených na dotyčnou oblast. Rozvoj je koncipován s ohledem na místní potřeby a potenciál a zahrnuje inovativní prvky v místních souvislostech, vytváření sítí a případnou spolupráci MAS. CLLD bude využit ve venkovském území, konkrétně v území MAS tvořeném správními územími obcí s méně než 25 tis. obyvateli, kdy max. velikost MAS nepřekročí hranici 100 tis. obyvatel a nebude menší než 10 tis. obyvatel. Mezi hlavní témata řešená v rámci CLLD patří např. řešení vysoké nezaměstnanosti ve venkovských oblastech a zvýšení možnosti uplatnění uchazečů na trhu práce, vytváření podmínek pro spolupráci mezi základními a středními školami, podpora rozvoje lokální ekonomiky, podpora rozvoje vzájemné spolupráce firem, firem a škol a dalších relevantních aktérů, snížení počtu malých zdrojů znečištění, podpora regenerace brownfieldů, realizace projektů pro využití místních potenciálů pro úspory energie a výroby energie a obnovitelných zdrojů energie atd.

6.4 Institucionální systém pro programové období 2014 – 2020

Institucionální zajištění koordinace a řízení DoP v ČR se řídí jednak ustanoveními vyplývajícími z příslušných nařízení EU, jednak podmínkami DoP sjednané mezi členským státem a EK a dále specifickými podmínkami danými legislativou ČR a organizačním uspořádáním veřejné správy ČR. Pro programové období 2014 – 2020 bude MMR ČR nadále působit jako NOK a MF ČR jako

PCO a AO. Nadále bude trvat povinnost, aby ŘO jednotlivých OP důsledně kooperovaly a komunikovaly s NOK a PCO.⁶⁸

7 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zpracování uceleného pohledu na získávání finanční podpory ze strukturálních fondů EU prostřednictvím nositele IPRM, a to konkrétně v ROP Severozápad. Snaha vystihnout postavení a charakter nositele IPRM a definovat složitě fungující mechanismus v podobě ROP Severozápad. To vše bylo v práci vystihnuto s důrazem na zakotvení a historický vývoj kohezní politiky EU. Díky možnosti ČR využít finanční prostředky strukturálních fondů EU, bylo v ČR ve zkráceném programovém období 2004 – 2006 a v řádném programovém období 2007 – 2013 zrealizováno několik tisíc projektů a vytvořeno desítky pracovních míst. Do povědomí veřejnosti se však spíše zapsaly problémy ČR s čerpáním evropských peněz, jejich neefektivní a neúčelné rozdělování nebo naopak podpora nekvalitních, nepotřebných projektů. Vzhledem k tomu, že ČR měla od počátku programového období 2007 – 2013 možnost čerpat finanční prostředky z fondů EU z více jak 20 OP, jejichž ŘO jsou jednotlivá ministerstva a Regionální rady, dalo se předpokládat, že řídicí a kontrolní mechanismy nebudou nastaveny na dostatečně kvalitativní úrovni, což se později také projevilo. Každý z OP sebou nese svá pravidla a podmínky čerpání, což ztěžuje orientaci nejen příjemcům pomoci, ale především následným kontrolním orgánům. Proto by v novém programovém období 2014 – 2020 mělo dojít zásadním způsobem k redukci počtu OP a k jasnému a přesnému vydefinování podporovaných aktivit v rámci jednotlivých OP. S tímto úzce souvisí palčivá potřeba sjednocení celého metodického prostředí pro čerpání evropských dotací v ČR. Všechny OP by se měly řídit stejnými, jasnými a vymahatelnými pravidly. Dle mého názoru vládne v současné implementační struktuře čerpání evropských dotací prvek byrokracie a určité formy úřednické svévole. Doporučení pro budoucnost je tedy výrazné zjednodušení administrace evropských projektů, a to nejlépe formou úplné elektronizace. S tím souvisí potřeba správného a funkčního nastavení elektronických informačních systémů, které jsou pro tuto agendu zřízeny a za

---

⁶⁸ *Evropské strukturální a investiční fondy 2014 – 2020 v kostce*. Zpracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Odbor Dohody o partnerství, evaluací a strategií. Odbor řízení a koordinace fondů EU. Odbor regionální politiky. 2015. 48 s.

kteřé ČR v minulosti zaplatila již desítky milionů korun. Neměně zásadní jsou výklady k možnosti realizace podporovaných opatření a projektových záměrů, které by měly být na všech úrovních implementační struktury sjednoceny a nemělo by tak docházet k jejich svévolným interpretacím. Mezi další doporučení můžeme zařadit všeobecné zkrácení lhůt pro administraci dotací. Jejich nepřiměřená délka žadatelům o finanční podporu přináší nejisté postavení, a to především v ekonomických otázkách. S tím je spojeno také včasné a dostupné informování veřejnosti o možnostech spolufinancování projektových záměrů ze strukturálních fondů EU, čímž je myšleno vytvoření veřejně dostupného zdroje či portálu, na kterém bude možné dohledat všechny relevantní informace k finanční podpoře ze strany EU. V neposlední řadě je doporučeno možné směřovat k MMR ČR jako Národnímu orgánu pro koordinaci. Jeho role centrálního koordinátora je v dotační architektuře naprosto stěžejní a je to právě NOK, který musí striktně vyžadovat dodržování pravidel a disciplíny v otázkách čerpání finanční podpory ze strukturálních fondů EU, a to po všech subjektech, které jsou do této problematiky zapojeny.

Budeme tedy věřit, že v programovém období 2014 – 2020 bude ČR mnohem úspěšnější v čerpání evropských dotací a vyhne se tak všem skandálům a problémům s čerpáním finančních prostředků z EU, o kterých jsme slyšeli dosud.

Author's summary

Regional policy is a strategic investment policy aimed at all the EU regions and cities in order to promote their economic growth and improve the quality of life. Also known as the Cohesion Policy. In pursuing the objectives of cohesion policy are the EU Member States supported by funding from the EU structural funds. The Cohesion policy is characterized by periods that coincide with the budget cycles of the EU. These cycles are currently seven years long. For the programming cycle 2007 - 2013 were established three goals that are common to all the EU states. It is Convergence Objective, regional competitiveness and employment, and European territorial cooperation. For their fulfilment is used funding from the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund. Funding from the EU structural funds is used through the Operational programs, which are in individual EU countries different.

The Regional Operational Programme North-West is focused on increasing the quality of the physical environment and the transformation of economic and social structures of the region, as a prerequisite for increasing the region's attractiveness for investors, businesses and inhabitants. The steering committee of the ROP North-West is the Regional Council of the cohesion region North-West. Within the ROP North-West are implemented projects of Karlovy Vary and Ústí nad Labem Regions as well as the Integrated Urban Development Plan. The Integrated Urban Development Plan is a set of content-wise and time interconnected actions, which are implemented in a defined area or within a thematic approach in cities and aim to achieve a common goal or goals of the city, village or locality. They can be supported by one or more operational programs. For cities using the assistance from the EU structural funds in the programming period 2007-2013, is the processing of the plan obligatory. In the programming period 2014 - 2020 will be the Integrated Urban Development Plan replaced by the Integrated Regional Development Plan. The Integrated Regional Development Plan will be implemented on a larger territory, will be financed by several operational programs, emphasis will be placed on an integrated solution of the investments.⁶⁹

---

⁶⁹ DYČKOVÁ, J. *Euroangličtina. Anglicko-český slovník odborné terminologie institucí a fondů EU*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci. 1. Vydání. Praha, 2014. 100 s. ISBN 978-80-87147-67-2.

Použité zdroje

Publikace:

- DYČKOVÁ, J. *Euroangličtina. Anglicko-český slovník odborné terminologie institucí a fondů EU*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci. 1. Vydání. Praha, 2014. 100 s. ISBN 978-80-87147-67-2.
- CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ, V. a kol. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007 – 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 181 s. ISBN 987-80-86684-43-7.
- MAREK, D.; KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.
- NOVÁK, O.; FRÍČOVÁ, V. *Regionální politika. Vznik a vývoj politiky*. In: Euroskop.cz [online]. [Cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>
- OUTLÁ, V. a kol. *Právo Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2006. 388 s. ISBN 80-86898-97-0.
- PŮČEK, M., KOPITZ, D. *Strategické plánování a řízení pro obce, města a regiony*. Vydání 1. Praha: Národní síť zdravých měst České republiky, 2012. 196 s. ISBN 978-80-260-2788-1.
- *Strategic Framework for Sustainable Development in the Czech Republic*. Prepared for publication by the Government Council for Sustainable Development in co-operation with the Ministry of the Environment of the Czech Republic. Published by Ministry of the Environment Czech Republic, 2010. 105 s. ISBN 978-80-7212-536-4.
- TICHÝ, L.; ARNOLD, R.; SVOBODA, P. et al. *Evropské právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 928 s. ISBN 80-7179-430-9.
- WEISSOVÁ, Martina. *Nesrovnalosti při čerpání finančních prostředků z fondů EU*. Praha, 2013. Diplomová práce. Česká zemědělská univerzita v Praze. Provozně ekonomická fakulta. Katedra práva.

Právní předpisy ČR:

- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, v platném znění
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění.

Právní předpisy EU:

- Smlouva o založení Evropského společenství
- Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství
- Smlouva o Evropské unii
- Jednotný evropský akt
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
- Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94
- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Metodické pokyny a dokumenty, internetové zdroje:

- *Průvodce fondy Evropské unie*. Zpracoval Interel EPA a CC, s. r. o. Praha: Odbor vnějších vztahů, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. 237 s. ISBN 80-239-6891-2.
- *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013, verze červenec 2007* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Národní strategický referenční rámec. [Cit. 6. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

- *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013, 10. října 2013* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Dokumenty. [Cit. 3. března 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/01/131010_ROP_SZ_cista_public.pdf.pdf
- *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013. Prováděcí dokument. Verze 32.0* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Pro žadatele. Výzvy a dokumentace. Aktuální výzvy. [Cit. 10. března 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/08/Provadeci_dokument.pdf
- *Etický kodex Regionálního operačního programu Severozápad* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Výbor Regionální rady. Dokumentace. [Cit. 4. dubna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/10/etkod_vrr_2014-09-01.pdf
- *Jednací řád Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Výbor Regionální rady. Dokumentace. [Cit. 8. dubna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2014/10/jednaci_rad_2014-10-22.pdf
- *Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města* [online]. In: mmr.cz. Podpora regionů a cestovní ruch. Regionální politika. Koncepce a strategie. [Cit. 10. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Methodicky-pokyn-k-Integrovanemu-planu-rozvoje-mest>
- *Postupy pro vypracování IPRM* [online]. In: nuts2severozapad.cz. Pro žadatele. Výzvy a dokumentace. Aktuální výzvy. Přílohy příručky pro žadatele. [Cit. 16. srpna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/pro-zadatele/vyzvy-a-dokumentace/aktualni-vyzvy-2/vyzva-c-61>
- *Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti dosažené v tematických oblastech v letech 2007 - 2013*. Zpracovalo Ministerstvo pro

místní rozvoj ČR. Evaluační jednotka NSRR. Odbor řízení a koordinace NSRR. Oddělení evaluace a řízení projektů. 2014. 82 s.

- *Evropské strukturální a investiční fondy 2014 – 2020 v kostce*. Zpracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Odbor Dohody o partnerství, evaluací a strategií. Odbor řízení a koordinace fondů EU. Odbor regionální politiky. 2015. 48 s.
- Politiky Evropské unie: *Regionální politika* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2014 [cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/cs/regional_policy_cs.pdf. ISBN 978-92-79-41284-4.
- Strukturální fondy: *PHARE* [online]. In: Strukturální fondy.cz. [Cit. 1. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Historie-regionalni-politiky-EU-v-Ceske-republice/Predvstupni-nastroje/Phare>
- Strukturální fondy: *Regionální politika EU 2004 – 2006* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Historie regionální politiky EU v České republice. [Cit. 2. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Historie-regionalni-politiky-EU-v-Ceske-republice/Regionalni-politika-EU-2004-2006>
- Strukturální fondy: *Programové období 2004 - 2006* [online]. In: Strukturální fondy.cz. [Cit. 2. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006>
- Strukturální fondy: *Operační programy 2007 - 2013* [online]. In: Strukturální fondy.cz. Programové období 2007 - 2013. [Cit. 8. února 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Programy-2007-2013>
- ROP Severozápad. Regionální rada. *Výbor Regionální rady* [online]. In: nuts2severozapad.cz. [Cit. 3. dubna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/regionalni-rada/vybor-regionalni-rady>
- ROP Severozápad. Regionální rada. *Úřad Regionální rady* [online]. In: nuts2severozapad.cz. [Cit. 9. dubna 2015]. Dostupné na WWW: <http://www.nuts2severozapad.cz/regionalni-rada/urad-regionalni-rady>

- *Výroční zpráva Regionálního operačního programu Severozápad za rok 2013* [online]. In: nuts2severozapad.cz. ROP Severozápad - info. Výroční zprávy. [Cit. 12. dubna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2015/07/VZ_ROPSZ_2013_CZ.pdf
- *Výroční zpráva Regionálního operačního programu Severozápad za rok 2014* [online]. In: nuts2severozapad.cz. ROP Severozápad - info. Výroční zprávy. [Cit. 10. srpna 2015]. Dostupné na WWW: http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2015/07/VZ_ROPSZ_2014_CZ.pdf.

Jiné zdroje:

- dopis - Deffaa W. (Evropská komise, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Generální ředitel). *Řízení podle článku 99 (1) Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. Regionální operační program Severozápad. CCI 2007CZ161PO008, mise č. 2012/CZ/REGIO/J4/1163/1*. Letter to: Jeho excelence pan Martin Povejšil [(Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec, stálý zástupce, Stálé zastoupení ČR při EU). 2012]. Located at: Odbor strategií a dotací Magistrátu města Karlovy Vary
- dopis - Navrátil P. (předseda Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad). *Informace příjemcům o situaci na ROP Severozápad*. Letter to: Statutární město Karlovy Vary. 20. 2. 2013. Located at: Odbor strategií a dotací Magistrátu města Karlovy Vary
- Technoexport a. s. pro zahraniční obchod. *Integrovaný plán rozvoje města Karlovy Vary*. Červen 2008. 131s. Located at: Odbor strategií a dotací Magistrátu města Karlovy Vary
- *An introduction to EU Cohesion Policy 2014 – 2020*. Cohesion Policy European Commission. June 2014.